

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O AZILU, S
KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, listopad 2013. godine

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O AZILU

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. podstavka 1. i članka 33. stavka 1. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj: 85/2010 - pročišćeni tekst).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Područje azila u Republici Hrvatskoj uređeno je Zakonom o azilu („Narodne novine“, broj: 79/07 i 88/10) koji se primjenjuje od 1. siječnja 2008. godine.

Ovim prijedlogom Zakona izvršeno je usklađivanje odredbi Zakona o azilu s člankom 2. Direktive 2011/95/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o standardima za kvalifikaciju državljana trećih zemalja ili osoba bez državljanstva za ostvarivanje međunarodne zaštite, za jedinstveni status izbjeglica ili osoba koje ispunjavaju uvjete za supsidijarnu zaštitu te za sadržaj odobrene zaštite, u dijelu koji se odnosi na pojam tražitelja azila, članova obitelji i maloljetnika bez pratnje. Odredbama ovoga prijedloga Zakona definira se pojam stranca, u smislu ovoga Zakona, zatim stranca pod supsidijarnom zaštitom i stranca pod privremenom zaštitom kao i Dublinski postupak, a pojam prebivališta i boravišta usklađuje se s odredbama Zakona o prebivalištu („Narodne novine“, broj: 144/12).

Ovim prijedlogom Zakona usklađuju se odredbe Zakona o azilu s člancima 9., 10. i 28. Direktive 2011/95/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o standardima za kvalifikaciju državljana trećih zemalja ili osoba bez državljanstva za ostvarivanje međunarodne zaštite, za jedinstveni status izbjeglica ili osoba koje ispunjavaju uvjete za supsidijarnu zaštitu te za sadržaj odobrene zaštite. S tim u vezi, sukladno članku 9. Direktive 2011/95/EU dodatno se uređuje pojam djela proganjanja i to na način da između razloga za proganjanje i djela proganjanja mora postojati povezanost kao i nepostojanje zaštite protiv tih djela. Sukladno članku 10. Direktive 2011/95/EU proširuje se pojam određene društvene skupine na način da se prilikom utvrđivanja pripadnosti određenoj društvenoj skupini, osim značajki vezanih uz spol, mora uzeti u obzir i rodni identitet.

U vezi s člankom 28. Direktive 2011/95/EU propisano je da će se za azilanta i stranca pod supsidijarnom zaštitom koji iz opravdanih razloga nisu u mogućnosti dostaviti potrebnu dokumentaciju kojom dokazuju inozemnu obrazovnu kvalifikaciju provesti procjena ranije stečenih obrazovnih kvalifikacija te da se odluka o odbijanju zahtjeva za priznavanje inozemnih obrazovnih kvalifikacija ne može temeljiti isključivo na činjenici da ne postoje službeni dokumenti kojima se dokazuje određena inozemna obrazovna kvalifikacija.

Također, ovim prijedlogom Zakona izvršeno je usklađivanje odredbi Zakona o azilu s člancima 7., 12., 23., 25. i 32. Direktive Vijeća 2005/85/EZ od 1. prosinca 2005. o minimalnim normama koje se odnose na postupke priznavanja i ukidanja statusa izbjeglica u državama članicama. S tim u vezi, sukladno članku 7. Direktive 2005/85/EZ propisan je

postupak u slučaju kada je za tražiteljem azila izdan Europski uhidbeni nalog ili za kojeg je donesena odluka o izručenju/predaji.

U vezi s člankom 12. Direktive 2005/85/EZ dodatno je propisano u kojim slučajevima nije potrebno provesti usmeno saslušanje tražitelja azila.

U vezi s člancima 23., 25. i 32. Direktive 2005/85/EZ propisan je postupak povodom podnošenja ponovljenog zahtjeva za azil nakon što je odluka o odbijanju zahtjeva za azil postala izvršna, odnosno postupak kada je za razmatranje zahtjeva za azil utvrđena odgovornost druge države članice.

Nadalje, ovim prijedlogom Zakona propisan je način postupanja u slučaju privremene nemogućnosti uzimanja otisaka prstiju u svrhu ispunjavanja obveza iz Uredbe Vijeća (EZ) br. 2725/2000 od 11. prosinca 2000. o osnivanju sustava „Eurodac“ za usporedbu otisaka prstiju za učinkovitu provedbu Dublinske konvencije.

Prijedlogom izmjena i dopuna Zakona o azilu, uz usklađivanje s navedenim direktivama, želi se onemogućiti zlouporaba postupka azila povodom ponovljenih zahtjeva te propisati postupak prema tražitelju azila za kojim je raspisan Europski uhidbeni nalog ili donesena odluka o izručenju drugoj državi članici, odnosno trećoj državi. Nadalje, prijedlogom izmjena i dopuna Zakona o azilu uređena je provedba Uredbe (EZ) br. 343/2003 i Uredbe (EZ) br. 2725/2000, u dijelu koji je ostavljen u nadležnost nacionalnom zakonodavstvu.

III. OCJENA POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u Državnom proračunu Republike Hrvatske.

IV. OBRAZLOŽENJE ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Sukladno članku 206. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, broj: 81/2013.) predlaže se donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku, s obzirom da postoji obveza usklađivanja s Direktivom 2011/95/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o standardima za kvalifikaciju državljana trećih zemalja ili osoba bez državljanstva za ostvarivanje međunarodne zaštite, za jedinstveni status izbjeglica ili osoba koje ispunjavaju uvjete za supsidijarnu zaštitu te za sadržaj odobrene zaštite,

V. TEKST KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O AZILU S OBRAZLOŽENJEM

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O AZILU

Članak 1.

U Zakonu o azilu („Narodne novine“, broj: 79/07 i 88/10) u članku 1. iza stavka 1. dodaju se stavci 2. i 3. koji glase:

„Ovim se Zakonom u pravni poredak Republike Hrvatske prenose sljedeće direktive Europske unije:

- Direktiva Vijeća 2001/55/EC od 20. lipnja 2001. o minimalnim standardima za dodjelu privremene zaštite u slučaju masovnog priljeva raseljenih osoba te o mjerama za promicanje uravnoteženih napora država članica pri prijehu i snošenju posljedica prijeha tih osoba, (SL L 212, 7.8.2001.);
- Direktiva Vijeća 2003/9/EZ od 27. siječnja 2003. o uvođenju minimalnih standarda za prihvat podnositelja zahtjeva za azil, (SL L 31, 6.2.2003.);
- Direktiva Vijeća 2003/86/EZ od 22. rujna 2003. o pravu na spajanje obitelji, (SL L 251, 3.10.2003.);
- Direktiva Vijeća 2005/85/EZ od 1. prosinca 2005. o minimalnim normama koje se odnose na postupke priznavanja i ukidanja statusa izbjeglica u državama članicama, (SL L 327, 13.12.2005.);
- Direktiva 2011/95/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o standardima za kvalifikaciju državljanina trećih zemalja ili osoba bez državljanstva za ostvarivanje međunarodne zaštite, za jedinstveni status izbjeglica ili osoba koje ispunjavaju uvjete za supsidijarnu zaštitu te za sadržaj odobrene zaštite, (SL L 337, 20.12.2011.).

Ovim se Zakonom uređuje provedba sljedećih uredbi Europske unije:

- Uredba Vijeća (EZ) br. 2725/2000 od 11. prosinca 2000. o osnivanju sustava „Eurodac“ za usporedbu otisaka prstiju za učinkovitu primjenu Dublinske konvencije, (SL L 316, 15.12.2000.) (u daljnjem tekstu: Uredba (EZ) br. 2725/2000);
- Uredba Vijeća (EZ) br. 343/2003 od 18. veljače 2003. o uvođenju kriterija i mehanizama za utvrđivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za azil koji državljanin treće zemlje podnosi u jednoj od država članica, (SL L 50, 25.2.2003.) (u daljnjem tekstu: Uredba (EZ) br. 343/2003);
- Uredba Komisije (EZ) br. 1560/2003 od 2. rujna 2003. o utvrđivanju detaljnih pravila za primjenu Uredbe (EZ) br. 343/2003 o uvođenju kriterija i mehanizama za utvrđivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za azil koji državljanin treće zemlje podnosi u jednoj od država članica, (SL L 222, 5.9.2003.);
- Uredba Europskog parlamenta i Vijeća (EU) br. 604/2013 od 27. lipnja 2013. o uvođenju kriterija i mehanizama za utvrđivanje države članice odgovorne za ispitivanje zahtjeva za međunarodnu zaštitu podnesenog u jednoj od država članica od strane državljanina treće zemlje ili osobe bez državljanstva, (SL L 180, 29.6.2013.).“.

Članak 2.

U članku 2. stavak 1. mijenja se i glasi:

„Pojedini izrazi, u smislu ovoga Zakona, imaju sljedeće značenje:

Stranac je državljanin treće zemlje koji nema hrvatsko državljanstvo i osoba bez državljanstva.

Izbjeglica je stranac koji se ne nalazi u zemlji svog državljanstva te se zbog osnovanog straha od proganjanja zbog svoje rase, vjere, nacionalnosti, pripadnosti određenoj društvenoj skupini ili političkog mišljenja, ne može ili se zbog tog straha ne želi staviti pod zaštitu te zemlje, odnosno osoba bez državljanstva koja se nalazi izvan zemlje uobičajenog boravišta, a koja se ne može ili se zbog osnovanog straha ne želi vratiti u tu zemlju.

Tražitelj azila je stranac koji podnese zahtjev za azil o kojemu nije donesena izvršna odluka.

Azilant je izbjeglica koji ispunjava uvjete iz članka 4. ovoga Zakona.

Stranac pod supsidijarnom zaštitom je državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva kojoj je odobrena zaštita iz članka 7. ovoga Zakona.

Stranac pod privremenom zaštitom je državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva kojoj je odobrena zaštita iz članka 83. ovoga Zakona.

Azil je zaštita kojom se ostvaruje ustavna odredba o pružanju utočišta izbjeglici u Republici Hrvatskoj, na temelju odluke nadležnog tijela o ispunjavanju uvjeta iz članka 4. ovoga Zakona.

Supsidijarna zaštita je zaštita koja se odobrava strancu sukladno odredbi članka 7. ovoga Zakona, a koji ne ispunjava uvjete za odobrenje azila.

Privremena zaštita je zaštita koja se odobrava strancu sukladno odredbi članka 83. ovoga Zakona.

Namjera za podnošenje zahtjeva za azil je verbalno ili pisano izražena volja stranca pred tijelima i institucijama Republike Hrvatske za podnošenje zahtjeva za azil.

Zahtjev za azil je zahtjev kojim stranac traži zaštitu u smislu članka 4. i članka 7. ovoga Zakona.

Dublinski postupak je postupak kojim se provodi Uredba (EZ) br. 343/2003.

Maloljetnik bez pratnje je stranac mlađi od 18 godina, koji je ušao u Republiku Hrvatsku bez pratnje odrasle osobe odgovorne za njega sukladno zakonu ili običaju, sve dok se ne stavi pod skrb takve osobe, a uključuje i maloljetnike koji su ostali bez pratnje nakon što su ušli u Republiku Hrvatsku.

Članom obitelji, ukoliko je ta obitelj već postojala u zemlji podrijetla tražitelja azila, azilanta, stranca pod supsidijarnom zaštitom i stranca pod privremenom zaštitom, smatra se:

- bračni ili izvanbračni drug prema propisima Republike Hrvatske, kao i osobe koje su u trajnoj vezi koja se može dokazivati zajedničkim boravkom na istoj adresi u trajanju od najmanje 3 godine te ako je razvidna namjera daljnjeg zajedničkog života,
- maloljetno zajedničko dijete bračnih i izvanbračnih drugova, njihovo maloljetno posvojeno dijete te maloljetno dijete svakog od njih, a koja nisu zasnovala vlastitu obitelj,
- roditelj ili drugi zakonski zastupnik maloljetnog tražitelja azila, azilanta, stranca pod supsidijarnom zaštitom ili stranca pod privremenom zaštitom,
- srodnik u ravnoj lozi, ukoliko se utvrdi da je živio u zajedničkom kućanstvu s tražiteljem azila, azilantom, strancem pod supsidijarnom zaštitom ili strancem pod privremenom zaštitom.

Ranjive skupine su poslovno nesposobne osobe, maloljetnici, starije i nemoćne osobe, teško bolesne osobe, osobe s invaliditetom, trudnice, samohrani roditelji s maloljetnom djecom, osobe s duševnim smetnjama te žrtve trgovanja ljudima, kao i žrtve mučenja, silovanja ili drugog psihičkog, fizičkog i seksualnog nasilja.

Prebivalište je mjesto i adresa u Republici Hrvatskoj na kojoj se osoba trajno nastanila radi ostvarivanja svojih prava i obveza vezanih za životne interese kao što su obiteljski, profesionalni, ekonomski, socijalni, kulturni i drugi interesi.

Boravište je mjesto i adresa u Republici Hrvatskoj gdje osoba privremeno boravi, ali se na toj adresi nije trajno nastanila.

Prihvatalište za tražitelje azila (u daljnjem tekstu: Prihvatalište) je objekt koji služi kolektivnom smještaju tražitelja azila.

Putna isprava za azilanta je putna isprava za izbjeglice propisana Konvencijom o statusu izbjeglica iz 1951. godine (u daljnjem tekstu: Konvencija iz 1951.).

Zemlja podrijetla je zemlja čije državljanstvo ima stranac ili zemlja u kojoj je osoba bez državljanstva imala svoje ranije boravište. Ako stranac ima više od jednog državljanstva, zemlja podrijetla je svaka zemlja čije državljanstvo ima.

Rasa posebno podrazumijeva boju kože, podrijetlo te pripadnost određenoj etničkoj skupini.

Vjera posebno uključuje teistička, neteistička i ateistička uvjerenja, sudjelovanje ili nesudjelovanje u privatnim ili javnim formalnim vjerskim obredima, bilo samostalno ili u zajednici s drugima, druge vjerske obrede ili izražavanje vjere, ili oblike osobnog ili zajedničkog ponašanja koji se temelje na vjerskom uvjerenju ili iz njega proizlaze.

Nacionalnost posebno podrazumijeva pripadnost grupi ljudi koja je određena po svom kulturnom, etničkom ili jezičnom identitetu, zajedničkom zemljopisnom ili političkom podrijetlu ili odnosom sa stanovništvom neke druge zemlje, a može obuhvatiti i državljanstvo.

Političko mišljenje posebno uključuje mišljenje, stajalište ili uvjerenje o stvarima povezanim s potencijalnim vršiteljima proganjanja iz članka 10. ovoga Zakona te njihove politike ili metode, bez obzira je li tražitelj azila postupao po tom mišljenju, stajalištu ili uvjerenju.

Određena društvena skupina posebno uključuje članove koji imaju zajedničke urođene osobine ili zajedničko podrijetlo koje se ne može izmijeniti, odnosno karakteristike ili

uvjerenja, u toj mjeri značajna za njihov identitet ili svijest da se te osobe ne smije prisiliti da ih se odreknu, a ta skupina ima poseban identitet u konkretnoj zemlji jer ju društvo koje ju okružuje smatra različitom. Ovisno o okolnostima u zemlji podrijetla, određena društvena skupina može označavati i skupinu koja se temelji na zajedničkim karakteristikama spolne orijentacije. Spolnom orijentacijom ne mogu se smatrati djela koja se smatraju kaznenim djelima sukladno zakonodavstvu Republike Hrvatske. Značajke vezane za spol, uključujući rodni identitet, moraju se uzeti u obzir za potrebe određivanja pripadnosti određenoj društvenoj skupini ili utvrđivanja osobina takve skupine, ali one same za sebe ne predstavljaju presumpciju postojanja razloga za proganjanje u smislu članka 4. ovoga Zakona.

Ozbiljna nepravda podrazumijeva prijetnju smrtnom kaznom ili smaknućem, mučenje, nečovječno ili ponižavajuće postupanje ili kažnjavanje te ozbiljnu i individualnu prijetnju životu civilnog stanovništva zbog proizvoljnog nasilja u situacijama međunarodnog ili unutarnjeg oružanog sukoba.

Sigurna zemlja podrijetla je zemlja u kojoj je stranac boravio prije dolaska u Republiku Hrvatsku kao državljanin te zemlje ili osoba bez državljanstva s posljednjim uobičajenim boravištem u toj zemlji, ukoliko na temelju pravnog stanja, primjene propisa unutar demokratskog sustava kao i općenito političkih okolnosti proizlazi da u njoj u cijelosti i dosljedno ne postoje djela proganjanja iz članka 5. ovoga Zakona niti trpljenja ozbiljne nepravde u smislu podstavka 26. ovoga stavka.

Sigurna treća zemlja je zemlja u kojoj je stranac boravio prije dolaska u Republiku Hrvatsku, pod uvjetom da je u njoj siguran od proganjanja iz razloga navedenih u članku 4. ovoga Zakona i od trpljenja ozbiljne nepravde, uključujući poštivanje načela iz članka 3. ovoga Zakona te je u njoj u mogućnosti dobiti azil.

U stavku 3. riječ: „efikasnog“ zamjenjuje se riječju: „učinkovitog“.

U stavku 5. iza riječi: „Vlada“ dodaju se riječi: „Republike Hrvatske“.

Članak 3.

U članku 3. iza stavka 1. dodaje se stavak 2. koji glasi:

„Stranca kojemu je odobren azil ili supsidijarna zaštita može se prisilno udaljiti ili vratiti u drugu zemlju ako predstavlja opasnost za nacionalnu sigurnost ili je pravomoćno osuđen za teško kazneno djelo te predstavlja opasnost za pravni poredak, a time se ne narušava načelo iz stavka 1. ovoga članka.“

Članak 4.

U članku 5. stavku 1. točki 1. riječi: „odnosno ako predstavljaju“ zamjenjuju se riječju: „ili“.

U stavku 2. riječi: „Djela proganjanja iz stavka 1., između ostalog, ovoga članka mogu biti:“ zamjenjuju se riječima: „Djela proganjanja iz stavka 1. ovoga članka, između ostalog, mogu biti:“.

Stavak 3. mijenja se i glasi:

„Između razloga za proganjanje i djela proganjanja mora postojati povezanost kao i nepostojanje zaštite protiv tih djela.“.

Članak 5.

U članku 8. stavku 1. točki 2. riječi: „društvo i sigurnost“ zamjenjuju se riječima: „pravni i poredak i nacionalnu sigurnost“.

U stavku 4. riječ: „dijela“ zamjenjuje se riječju: „djela“.

Članak 6.

U članku 11. stavak 1. mijenja se i glasi:

„Zaštitu od proganjanja u smislu članka 4. ovoga Zakona kao i od trpljenja ozbiljne nepravde, u zemlji podrijetla, pod uvjetom da su spremna i sposobna, mogu pružiti:

- državna tijela
- stranke te nacionalne ili međunarodne organizacije koje kontroliraju državu ili važan dio državnog područja.“.

Iza stavka 2. dodaje se stavak 3. koji glasi:

„Pružanje zaštite iz stavka 2. ovoga članka mora biti učinkovito i trajne naravi.“.

Članak 7.

U članku 12. stavku 2. riječ: „Upravnim“ zamjenjuje se riječju: „upravnim“, a riječi: „Republike Hrvatske“ brišu se.

Članak 8.

U članku 20. stavak 1. mijenja se i glasi:

„Zahtjev za azil podnosi se u Prihvatilištu, osim u slučaju iz članka 20.a i 67. ovoga Zakona.“.

Stavak 4. mijenja se i glasi:

„Na stranca koji se, bez opravdanog razloga, nakon što je izrazio namjeru za podnošenje zahtjeva za azil, ne javi u Prihvatilište u roku koji mu odredi nadležno tijelo ili napusti Prihvatilište bez da o tome obavijesti Ministarstvo ili pribavi suglasnost Ministarstva, primijenit će se odredbe Zakona o strancima.“.

Iza stavka 4. dodaju se stavci 5., 6. i 7. koji glase:

„Stranac za kojim je izdan Europski uhidbeni nalog ili za kojim je raspisana međunarodna potraga, odnosno stranac koji se nalazi na izdržavanju kazne zatvora, namjeru za podnošenje zahtjeva za azil može izraziti sudu pred kojim se vodi postupak ili instituciji u kojoj je smješten.“.

O izraženoj namjeri za podnošenje zahtjeva za azil iz stavka 5. ovoga članka, sud ili institucija u kojoj je stranac smješten dužni su u što kraćem roku obavijestiti Ministarstvo.

O podnesenom zahtjevu za azil stranca iz stavka 5. ovoga članka, Ministarstvo će obavijestiti nadležno pravosudno tijelo u roku od 3 dana od podnošenja zahtjeva.“.

Članak 9.

Iza članka 20. dodaje se članak 20.a koji glasi:

„Članak 20.a

Postupak povodom zahtjeva za azil tražitelja azila za kojeg je izdan Europski uhidbeni nalog i za kojeg je donesena odluka o izručenju/predaji ne sprječava izručenje/predaju drugoj državi članici ili međunarodnom kaznenom sudu.

Postupak povodom zahtjeva za azil tražitelja azila za kojim je raspisana međunarodna potraga i za kojeg je donesena odluka o izručenju ne sprječava izručenje/predaju trećoj zemlji, ako se odlukom o izručenju neće prekršiti zabrana prisilnog udaljenja ili vraćanja („refoulement“).

Postupak izručenja/predaje tražitelja azila za kojim je raspisana međunarodna potraga i za kojeg je donesena odluka o izručenju/predaji zemlji podrijetla prekida se do pravomoćnosti odluke po zahtjevu za azil.“.

Članak 10.

U naslovu iznad članka 21. riječ: „Nezakonit“ zamjenjuje se riječju: „Nezakoniti“.

Članak 11.

U članku 28. stavku 6. riječi: „od stavka 4.“ zamjenjuju se riječima: „od stavka 5.“.

Iza stavka 7. dodaje se stavak 8. koji glasi:

„U svrhu provedbe Uredbe (EZ) br. 343/2003 i Uredbe (EZ) br. 2725/2000 podaci o podnositelju zahtjeva za azil mogu se razmjenjivati s državama članicama Europskog gospodarskog prostora.“.

Članak 12.

U članku 29. stavku 1. podstavak 1. mijenja se i glasi:
„- boravak i slobodu kretanja u Republici Hrvatskoj,“.

Iza stavka 4. dodaje se stavak 5. koji glasi:

„Stranac kojemu je donesena izvršna odluka u smislu Uredbe (EZ) br. 343/2003 ima prava iz ovoga članka do izvršenja transfera u odgovornu državu članicu Europskog gospodarskog prostora.“.

Članak 13.

Naslov iznad članka 30. mijenja se i glasi:

„Pravo na boravak i slobodu kretanja tražitelja azila“.

U članku 30. stavku 1. riječi: „do okončanja postupka.“ zamjenjuju se riječima: „do izvršnosti odluke kojom je zahtjev riješen.“.

Iza stavka 2. dodaje se stavak 3. koji glasi:

„Tražitelj azila ima slobodu kretanja u Republici Hrvatskoj, osim ako mu kretanje nije ograničeno iz razloga navedenih u članku 74. stavku 1. ovoga Zakona.“.

Članak 14.

U članku 31. stavku 1. riječi: „i prijeko potrebno liječenje bolesti“ brišu se.

Iza stavka 3. dodaje se stavak 4. koji glasi:

„Troškovi zdravstvene zaštite iz stavka 1. ovoga članka isplaćuju se iz državnog proračuna s pozicije ministarstva nadležnog za poslove zdravstva.“.

Članak 15.

Članak 34. mijenja se i glasi:

„Besplatna pravna pomoć obuhvaća:

- pomoć u sastavljanju tužbe i
- zastupanje pred upravnim sudom.

Pomoć iz stavka 1. ovoga članka mogu pružati odvjetnici i pravnici iz udruga registriranih za pružanje pravne pomoći u ministarstvu nadležnom za poslove pravosuđa.

Pravo na besplatnu pravnu pomoć ima tražitelj azila koji ne posjeduje dostatna novčana sredstva ili stvari veće vrijednosti.

Ako tražitelj azila posjeduje dostatna novčana sredstva ili stvari veće vrijednosti, upravni sud će u presudi odrediti da troškove pravne pomoći snosi tražitelj azila.

Pravna pomoć iz stavka 1. ovoga članka pruža se na zahtjev tražitelja azila. Troškove besplatne pravne pomoći koja se pruža sukladno odredbama ovoga Zakona snosi Ministarstvo.

Ministar nadležan za unutarnje poslove propisat će postupak ostvarivanja i isplate troškova besplatne pravne pomoći i tarifu pruženih usluga pravne pomoći propisane odredbama ovoga Zakona.“.

Članak 16.

U članku 36. stavak 2. mijenja se i glasi:

„Tražitelj azila iz stavka 1. ovoga članka može raditi u Republici Hrvatskoj bez dozvole za boravak i rad ili potvrde o prijavi rada do izvršnosti odluke kojom je zahtjev za azil riješen.“.

Članak 17.

Članak 37. mijenja se i glasi:

„Tražitelj azila i stranac kojemu je donesena izvršna odluka u smislu Uredbe (EZ) br. 343/2003 dužni su:

- poštivati Ustav, zakone i druge propise Republike Hrvatske,
- poštivati Kućni red Prihvatilišta,
- surađivati s nadležnim državnim tijelima Republike Hrvatske te postupati po njihovim mjerama i uputama,
- odazvati se pozivu Ministarstva i surađivati tijekom cijelog postupka azila,
- javiti promjenu boravišta Ministarstvu u roku od 3 dana od dana promjene,
- pridržavati se uputa i mjera Ministarstva o ograničenju slobode kretanja,
- podvrgnuti se zdravstvenom pregledu, tonskom snimanju saslušanja, uzimanju otisaka prstiju, fotografiranju te drugim radnjama radi utvrđivanja identiteta,
- ostati na području Republike Hrvatske za vrijeme trajanja postupka azila,
- dati na pregled stvari i predmete koje unosi u Prihvatilište.

U svrhu utvrđivanja identiteta i primjene Uredbe (EZ) br. 343/2003 i Uredbe (EZ) br. 2725/2000, stranac koji je izrazio namjeru za podnošenje zahtjeva za azil dužan je podvrgnuti se uzimanju otisaka prstiju i fotografiranju. U slučaju odbijanja davanja otisaka prstiju i fotografiranja, prema strancu će se postupati sukladno odredbama Zakona o strancima.

U slučaju privremene nemogućnosti uzimanja otisaka prstiju zbog medicinskih ili drugih razloga, tražitelju azila otisci prstiju uzet će se naknadno, po prestanku razloga zbog kojih mu ranije nije bilo moguće uzeti otiske prstiju.“.

Članak 18.

Članak 41. mijenja se i glasi:

„Pravo na boravak u Republici Hrvatskoj utvrđuje se rješenjem o odobrenju azila ili rješenjem o odobrenju supsidijarne zaštite, a dokazuje se dozvolom boravka za azilanta, odnosno stranca pod supsidijarnom zaštitom.

Rješenje iz stavka 1. ovoga članka ukinut će se u dijelu koji se odnosi na odobrenje prava na boravak u Republici Hrvatskoj, sukladno odredbama Zakona o općem upravnom postupku, ako se azilant ili stranac pod supsidijarnom zaštitom iseli iz Republike Hrvatske ili neprekidno boravi u inozemstvu duže od godine dana, a da o tome prethodno nije obavijestio Ministarstvo.“.

Članak 19.

U članku 42. iza stavka 3. dodaje se stavak 4. koji glasi:

„Troškovi smještaja iz stavka 1. ovoga članka isplaćuju se iz državnog proračuna s pozicije ministarstva nadležnog za poslove socijalne skrbi.“.

Članak 20.

U članku 43. stavku 1. riječi: „bez radne ili poslovne dozvole“ zamjenjuju se riječima: „bez dozvole za boravak i rad ili potvrde o prijavi rada.“.

Članak 21.

Članak 45. mijenja se i glasi:

„Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom ima pravo na osnovno, srednje i visoko obrazovanje pod istim uvjetima kao i hrvatski državljanin u skladu s posebnim propisima.

Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom ostvaruju pravo na obrazovanje odraslih sukladno propisima kojima se regulira obrazovanje odraslih pod istim uvjetima kao i hrvatski državljanin.

Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom ostvaruju pravo na priznavanje inozemnih obrazovnih kvalifikacija pod istim uvjetima kao i hrvatski državljanin.

Za azilanta i stranca pod supsidijarnom zaštitom koji iz opravdanih razloga nisu u mogućnosti dostaviti potrebnu dokumentaciju kojom dokazuju inozemnu stručnu kvalifikaciju provest će se procjena ranije stečenih kompetencija ("prior learning"). Procjenu ranije stečenih kompetencija azilanta i stranca pod supsidijarnom zaštitom provest će nadležna tijela sukladno Zakonu o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija.

Odluka o odbijanju zahtjeva za priznavanje inozemnih stručnih kvalifikacija ne može se temeljiti isključivo na činjenici da ne postoje službeni dokumenti kojima se dokazuje određena inozemna stručna kvalifikacija."

Članak 22.

U članku 47. stavku 2. iza riječi: „stavka 1.“ dodaju se riječi: „ovoga članka“.

Stavak 3. mijenja se i glasi:

„Pomoć iz stavka 1. ovoga članka mogu pružati odvjetnici i pravnici iz udruga registriranih za pružanje pravne pomoći u ministarstvu nadležnom za poslove pravosuđa.“.

Članak 23.

U članku 50. stavak 2. mijenja se i glasi:

„Program učenja hrvatskog jezika, povijesti i kulture za azilante i strance pod supsidijarnom zaštitom radi uključivanja u hrvatskog društvo te način i uvjete njegove provedbe donosi ministar nadležan za poslove obrazovanja.“.

Iza stavka 4. dodaje se stavak 5. koji glasi:

„Troškovi aktivnosti iz stavka 1. ovoga članka isplaćuju se iz državnog proračuna s pozicije ministarstva nadležnog za poslove obrazovanja.“.

Članak 24.

U članku 52. riječi: „je obvezan“ zamjenjuju se riječima: „dužan je“.

Podstavak 2. mijenja se i glasi:

„ - u roku od 15 dana prijaviti prebivalište ili boravište.“.

Članak 25.

U članku 54. stavku 9. podstavku 3. riječi: „članka 61. stavka 1. točke 2., 5., 6. i 8.“ zamjenjuju se riječima: „članka 61. stavka 1. točke 2., 5. i 8.“.

Članak 26.

U članku 55. stavku 2. točka 5. mijenja se i glasi:

„5. može li tražitelj azila dobiti učinkovitu zaštitu u drugom dijelu zemlje podrijetla u kojem ne bi imao osnovani strah od proganjanja niti bi bio izložen stvarnom riziku trpljenja ozbiljne nepravde, ima li pristup i može li sigurno putovati do tog dijela zemlje, a od tražitelja azila može se razumno očekivati da ostane u tom dijelu zemlje.“.

Članak 27.

U članku 60. stavku 1. iza točke 3. dodaju se točke 4. i 5. koje glase:

„4. tražitelj azila nakon odluke o odbijanju zahtjeva za azil koja je postala izvršna, podnio novi zahtjev za azil u kojem nije iznio nove relevantne činjenice i okolnosti,

5. sukladno Uredbi (EZ) br. 343/2003 utvrđena odgovornost druge države članice Europskog gospodarskog prostora.“.

Iza stavka 4. dodaju se stavci 5. i 6. koji glase:

„O osnovanosti ponovljenog zahtjeva za azil nakon izvršne odluke kojom je zahtjev za azil odbijen, odlučivat će se samo ako tražitelj azila predoči nove dokaze ili navede nove činjenice kojima potkrepljuje svoj ponovljeni zahtjev. Pod novim dokazima i činjenicama podrazumijevaju se dokazi i činjenice koje su nastale nakon izvršne odluke u prethodnom postupku ili koje tražitelj azila iz opravdanih razloga nije predočio u prethodnom postupku.“.

Protiv odluke o odbacivanju zahtjeva iz stavka 1. točke 5. ovoga članka nije dopuštena žalba ali se može podnijeti tužba upravnom sudu u roku od 8 dana od dana dostave odluke. Presudu o tužbi upravni sud donosi u roku 15 dana od dana dostave spisa predmeta.“.

Članak 28.

U članku 61. točka 6. mijenja se i glasi:

„6. tražitelj azila odbije dati otiske prstiju,“.

Članak 29.

U članku 62. stavku 1. točki 5. riječi: „adresu stanovanja“ zamjenjuju se riječju: „boravište“.

Članak 30.

U članku 64. stavku 1. podstavku 3. iza riječi: „za“ dodaju se riječi: „pravni poredak i nacionalnu“.

Članak 31.

U članku 65. stavku 2. iza riječi: „stavka 1.“ dodaju se riječi: „ovoga članka“.

Članak 32.

U članku 66. riječi: „bit će poništena“ zamjenjuju se riječima: „će se poništiti“.

Članak 33.

U naslovu iznad članka 70. riječ: „Upravnim“ zamjenjuje se riječju: „upravnim“.

Članak 34.

U članku 70. stavku 1. riječ: „Upravnim“ zamjenjuje se riječju: „upravnim“.

U stavku 2. iza riječi: „iz članka 74.“ dodaju se riječi: „i članka 74.a“.

Članak 35.

U članku 72. stavak 3. mijenja se i glasi:

„Tijekom postupka rješavanja zahtjeva za azil, tražitelj azila nema pravo podnijeti zahtjev za odobrenje boravka sukladno odredbama Zakona o strancima.“.

Članak 36.

U članku 74. stavku 1. iza točke 8. dodaje se točka 9. koja glasi:

„9. privremene nemogućnosti uzimanja otisaka prstiju uzrokovane namjernim oštećenjem papilarnih linija.“.

U stavku 2. riječi: „iz točke 8. stavka 1. ovoga članka“ zamjenjuju se riječima: „iz stavka 1. točke 8. ovoga članka“.

U stavku 4. riječi: „točke 5., 6., 7. i 8. zamjenjuju se riječima: „točke 5., 6., 7., 8. i 9.“.

Iza stavka 6. dodaje se novi stavak 7. koji glasi:

„Kretanje ograničeno iz razloga navedenih u stavku 1. točki 9. ovoga članka ograničava se do mogućnosti uzimanja otisaka prstiju, a najduže do 3 mjeseca.“.

Dosadašnji stavci 7. do 11. postaju stavci 8. do 12.

U stavku 9. koji postaje stavak 10. riječi: „stavka 8.“ zamjenjuju se riječima: „stavka 9.“.

U stavku 10. koji postaje stavak 11. riječ: „Upravni“ zamjenjuje se riječju: „upravni“.

Članak 37.

Iza članka 74. dodaje se članak 74.a koji glasi:

„Članak 74.a

Strancu koji je u postupku transfera sukladno Uredbi (EZ) br. 343/2003, u svrhu osiguranja provedbe transfera u drugu državu članicu Europskog gospodarskog prostora, rješenjem se mogu odrediti sljedeće obveze:

1. zabrana napuštanja određene adrese smještaja,
2. javljanje u policijsku postaju ili u Prihvatilište u određeno vrijeme,
3. polog putnih isprava, putnih dokumenata i putnih karata.

Ako se stranac koji je u postupku transfera u drugu državu članicu Europskog gospodarskog prostora ne pridržava obveza iz stavka 1. ovoga članka, rješenjem mu se može ograničiti sloboda kretanja smještajem u Prihvatni centar za strance.

Kretanje se ograničava do provedbe transfera, a najduže 60 dana od izvršenja rješenja o ograničenju kretanja.

Protiv rješenja iz stavka 3. ovoga članka stranac može podnijeti tužbu upravnom sudu u roku od 8 dana od dostave rješenja.

Odluku po tužbi o ograničenju kretanja upravni sud donijet će nakon usmene rasprave u roku od 15 dana od dana dostave spisa predmeta.“.

Članak 38.

U naslovu iznad članka 75. riječ: „Udaljenje“ zamjenjuje se riječju: „Povratak“.

Članak 39.

Članak 75. mijenja se i glasi:

„Po okončanju postupka azila u kojem je zahtjev za azil odbijen, odbačen ili je postupak obustavljen te prestankom ili poništenjem azila, odnosno supsidijarne i privremene zaštite, primijenit će se mjera osiguranja povratka sukladno odredbama Zakona o strancima.

Prilikom primjene mjera za osiguranje povratka iz stavka 1. ovoga članka prednost će se dati dragovoljnom povratku.“.

Članak 40.

U članku 76. stavak 1. mijenja se i glasi:

„Ministarstvo će tražitelju azila izdati iskaznicu tražitelja azila, a azilantu i strancu pod supsidijarnom zaštitom, na njihov zahtjev, dozvolu boravka i putnu ispravu.“.

Iza stavka 2. dodaje se stavak 3. koji glasi:

„U skladu s provedbom Uredbe (EZ) br. 343/2003, Ministarstvo je nadležno za izdavanje laissez-passer isprave u svrhu transfera stranca u odgovornu državu članicu Europskog gospodarskog prostora.“.

Članak 41.

U naslovu iznad članka 79. riječi: „Osobna iskaznica za azilanta“ zamjenjuju se riječima: „Dozvola boravka za azilanta i stranca pod supsidijarnom zaštitom“.

Članak 42.

Članak 79. mijenja se i glasi:

„Dozvola boravka azilantu izdaje se na vrijeme od 5 godina.

Dozvola boravka strancu pod supsidijarnom zaštitom izdaje se na vrijeme od 3 godine.

Zahtjev za izdavanje dozvole iz stavka 1. i 2. ovoga članka podnosi azilant i/ili stranac pod supsidijarnom zaštitom stariji od 16 godina, a za azilanta i/ili stranca pod supsidijarnom zaštitom mlađeg od 16 godina zahtjev podnosi zakonski zastupnik.“.

Članak 43.

U članku 80. stavku 3. zarez i riječi: „,u slučaju humanitarnih razloga,“ brišu se.

Iza stavka 3. dodaju se stavci 4. i 5. koji glase:

„Izdavanje putne isprave azilantu ili strancu pod supsidijarnom zaštitom odbit će se, ako:

1. je protiv azilanta ili stranca pod supsidijarnom zaštitom pokrenut kazneni postupak,
2. azilant ili stranac pod supsidijarnom zaštitom izbjegava izvršenje presude u kaznenom postupku,
3. to zahtijevaju razlozi nacionalne sigurnosti ili zaštite javnog poretka.

Putna isprava azilantu ili strancu pod supsidijarnom zaštitom oduzet će se iz razloga navedenih u stavku 4. ovoga članka.“.

Članak 44.

Članak 81. briše se.

Članak 45.

U članku 90. stavku 1. riječi: „bez radne ili poslovne dozvole“ zamjenjuju se riječima: „bez dozvole za boravak i rad ili potvrde o prijavi rada.“.

Članak 46.

U članku 91. riječi: „i prijeko potrebno liječenje bolesti“ brišu se.

Članak 47.

U nazivu glave VIII. iznad članka 106. riječi: „KAZNENE ODREDBE“ zamjenjuje se riječima: „KRŠENJE KUĆNOG REDA PRIHVATILIŠTA“.

Članak 48.

Članak 106. mijenja se i glasi:

„Tražitelju azila koji učestalo krši odredbe Kućnog reda Prihvatilišta mogu se uskratiti neki od materijalnih uvjeta za život i smještaj iz članka 29. stavka 1. i 2. ovoga Zakona.

Način uskraćivanja materijalnih uvjeta za život i smještaj propisat će se podzakonskim propisima kojima se uređuju smještaj tražitelja azila i visina novčane pomoći koja se daje tražiteljima azila.“.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 49.

Postupci započeti prije stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se prema odredbama ovoga Zakona.

Članak 50.

Na zahtjeve za azil podnesene do 19. siječnja 2014. godine primjenjuje se Uredba (EZ) br. 343/2003, a na zahtjeve za azil podnesene od 20. siječnja 2014. godine primjenjuje se Uredba Europskog parlamenta i Vijeća (EU) br. 604/2013 od 26. lipnja 2013. o uvođenju kriterija i mehanizama za utvrđivanje države članice odgovorne za ispitivanje zahtjeva za

međunarodnu zaštitu podnesenog u jednoj od država članica od strane državljanina treće zemlje ili osobe bez državljanstva.

Članak 51.

U cijelom tekstu Zakona riječ: „ukoliko“ zamjenjuje se riječju: „ako“, riječ: „školovanje“ zamjenjuje se riječju: „obrazovanje“, a riječ: „zdravstva“ zamjenjuje se riječju: „zdravlja“ u odgovarajućem padežu.

Članak 52.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

O B R A Z L O Ž E N J E

Člankom 1. se u odredbu članka 1. Zakona o azilu dodaje stavak 2. u kojem je sadržan popis direktiva Europske unije koje se prenose u pravni poredak Republike Hrvatske. Također, ovim člankom dodaje se stavak 3. kojim se u tekst odredbi Zakona o azilu propisuje provedba određenih uredbi Europske unije koje se neposredno primjenjuju.

Člankom 2. se mijenja članak 2. stavak 1. Zakona o azilu radi njegova usklađivanja s člankom 2. Direktive 2011/95/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o standardima za kvalifikaciju državljana trećih zemalja ili osoba bez državljanstva za ostvarivanje međunarodne zaštite, za jedinstveni status izbjeglica ili osoba koje ispunjavaju uvjete za supsidijarnu zaštitu te za sadržaj odobrene zaštite. Ovim člankom definira se pojam stranca u smislu ovoga Zakona, zatim pojam stranca pod supsidijarnom zaštitom i pojam stranca pod privremenom zaštitom kao i Dublinski postupak te pojam namjere za podnošenje zahtjeva za azil, a pojam prebivališta i boravišta usklađuju se s odredbama Zakona o prebivalištu („Narodne novine“, broj: 144/12). Također, ovim člankom izvršene su i nomotehničke te jezične izmjene.

Člankom 3. se u članku 3. Zakona o azilu dodaje stavak 2. radi usklađivanja s člankom 21. Direktive 2011/95/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o standardima za kvalifikaciju državljana trećih zemalja ili osoba bez državljanstva za ostvarivanje međunarodne zaštite, za jedinstveni status izbjeglica ili osoba koje ispunjavaju uvjete za supsidijarnu zaštitu te za sadržaj odobrene zaštite.

Člankom 4. izvršeno je usklađivanje s člankom 9. Direktive 2011/95/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o standardima za kvalifikaciju državljana trećih zemalja ili osoba bez državljanstva za ostvarivanje međunarodne zaštite, za jedinstveni status izbjeglica ili osoba koje ispunjavaju uvjete za supsidijarnu zaštitu te za sadržaj odobrene zaštite. Također, ovim člankom su izvršene i određene jezične i gramatičke izmjene.

Člankom 5. su izvršene određene jezične i gramatičke izmjene.

Člankom 6. se mijenja članak 11. Zakona o azilu radi usklađivanja s člancima 7. i 10. Direktive 2011/95/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o standardima za kvalifikaciju državljana trećih zemalja ili osoba bez državljanstva za ostvarivanje međunarodne zaštite, za jedinstveni status izbjeglica ili osoba koje ispunjavaju uvjete za supsidijarnu zaštitu te za sadržaj odobrene zaštite.

Članak 7. izvršene su jezične i nomotehničke izmjene.

Člankom 8. propisana je mogućnosti podnošenja zahtjeva za azil u slučajevima izdanog Europskog uhidbenog naloga i međunarodne potrage, kao i način postupanja s istima prilikom izražavanja namjere za podnošenje zahtjeva za azil.

Člankom 9. dodaje se novi članak 20.a radi usklađivanja s člankom 7. Direktive Vijeća 2005/85/EZ od 1. prosinca 2005. o minimalnim normama koje se odnose na postupke priznavanja i ukidanja statusa izbjeglica u državama članicama.

Člankom 10. su u članku 21. Zakona o azilu izvršene određene jezične i gramatičke izmjene.

Člankom 11. mijenja se članak 28. Zakona o azilu radi usklađivanja s Uredbom Vijeća (EZ) br. 343/2003 od 18. veljače 2003. o uvođenju kriterija i mehanizama za utvrđivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za azil koji državljanin treće zemlje podnosi u jednoj od država članica i Uredbom Vijeća (EZ) br. 2725/2000 od 11. prosinca 2000. o osnivanju sustava „Eurodac“ za usporedbu otisaka prstiju za učinkovitu primjenu Dublinske konvencije.

Člankom 12. mijenja se članak 29. Zakona o azilu radi usklađivanja s Uredbom Vijeća (EZ) br. 343/2003 od 18. veljače 2003. o uvođenju kriterija i mehanizama za utvrđivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za azil koji državljanin treće zemlje podnosi u jednoj od država članica, te se, uz postojeća prava propisuje da tražitelj azila, uz pravo na boravak, ima i pravo na slobodu kretanja.

Člankom 13. su izvršene nomotehničke i pravnotehničke izmjene te se propisuje da se pravo na slobodu kretanja može ograničiti pod uvjetima propisanim člankom 74. stavkom 1. ovoga Zakona.

Člankom 14. se u članku 31. brišu se riječi „i prijeko potrebno liječenje bolesti“ te se dodaje novi stavak 4. kojim je definirana nadležnost ministarstva nadležnog za poslove zdravstva za snošenje troškova zdravstvene zaštite tražitelja azila.

Člankom 15. izvršene su nomotehničke i pravnotehničke izmjene članka 34. stavka 2. Ovim člankom mijenja se i stavak 4. te se propisuje da, u slučaju kada tražitelj azila posjeduje vlastita novčana sredstva ili stvari veće vrijednosti, upravni sud može odlučiti da troškove pravne pomoći snosi sam tražitelj azila.

Člankom 16. se mijenja članak 36. stavak 2. Zakona o azilu radi usklađivanja s odredbama Zakona o strancima („Narodne novine“, broj: 130/11 i 74/13) kojima se uređuje rad stranaca u Republici Hrvatskoj, konkretno rad tražitelja azila.

Člankom 17. mijenja se članak 37. Zakona o azilu te se propisuje način postupanja u slučaju privremene nemogućnosti uzimanja otisaka prstiju u svrhu ispunjavanja obveza iz Uredbe Vijeća (EZ) br. 2725/2000 od 11. prosinca 2000. o osnivanju sustava „Eurodac“ za usporedbu otisaka prstiju za učinkovitu provedbu Dublinske konvencije. Također, ovim člankom izvršene su i određene nomotehničke izmjene.

Člankom 18. se mijenja članak 41. Zakona o azilu radi usklađivanja s odredbama Zakona o strancima kojima se uređuju isprave o dokazivanju identiteta te se propisuje ukidanje rješenja o odobrenju azila ili rješenja o odobrenju supsidijarne zaštite u dijelu koji se odnosi na odobrenje prava na boravak ako se azilant ili stranac pod supsidijarnom zaštitom iselio iz Republike Hrvatske ili neprekidno boravi u inozemstvu duže od godinu dana, a da o tome prethodno nije obavijestio Ministarstvo.

Člankom 19. se u članku 42. Zakona o azilu dodaje stavak 4. kojim se definira nadležnost ministarstva nadležnog za poslove socijalne skrbi za snošenje troškova smještaja azilanta i stranca pod supsidijarnom zaštitom.

Člankom 20. se mijenja članak 43. Zakona o azilu radi usklađivanja s odredbama Zakona o strancima kojima se uređuje rad stranaca u Republici Hrvatskoj.

Člankom 21. se mijenja članak 45. Zakona o azilu radi usklađivanja s člankom 28. Direktive 2011/95/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o standardima za kvalifikaciju državljanina trećih zemalja ili osoba bez državljanstva za ostvarivanje

međunarodne zaštite, za jedinstveni status izbjeglica ili osoba koje ispunjavaju uvjete za supsidijarnu zaštitu te za sadržaj odobrene zaštite. Ovim člankom je propisano tko će provoditi procjenu ranije stečenih stručnih kvalifikacija azilanta i stranca pod supsidijarnom zaštitom.

Člankom 22. su u članku 47. Zakona o azilu izvršene određene nomotehničke izmjene.

Člankom 23. u članku 50. Zakona o azilu mijenja se stavak 2. na način da se propisuje da program učenja hrvatskog jezika, povijesti i kulture za azilante i strance pod supsidijarnom zaštitom radi uključivanja u hrvatskog društvo te način i uvjete njegove provedbe donosi ministar nadležan za poslove obrazovanja. Istim člankom dodaje se stavak 5. kojim se definira nadležnost ministarstva nadležnog za poslove obrazovanja za snošenje troškova pomoći pri uključivanju u hrvatsko društvo (učenja hrvatskog jezika) azilanta i stranca pod supsidijarnom zaštitom.

Člankom 24. se mijenja članak 52. Zakona o azilu radi usklađivanja s odredbama Zakona o prebivalištu. Ovim člankom izvršene su i jezične i nomotehničke izmjene.

Člankom 25. izvršeno je usklađivanje s člankom 12. Direktive Vijeća 2005/85/EZ od 1. prosinca 2005. o minimalnim normama koje se odnose na postupke priznavanja i ukidanja statusa izbjeglica u državama članicama.

Člankom 26. izvršeno je usklađivanje s člankom 8. Direktive Vijeća 2011/95/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o standardima za kvalifikaciju državljanima trećih zemalja ili osoba bez državljanstva za ostvarivanje međunarodne zaštite, za jedinstveni status izbjeglica ili osoba koje ispunjavaju uvjete za supsidijarnu zaštitu te za sadržaj odobrene zaštite.

Člankom 27. izvršeno je usklađivanje s člankom 25. i 32. Direktive Vijeća 2005/85/EZ od 1. prosinca 2005. o minimalnim normama koje se odnose na postupke priznavanja i ukidanja statusa izbjeglica u državama članicama kao i s Uredbom Vijeća (EZ) br. 343/2003 od 18. veljače 2003. o uvođenju kriterija i mehanizama za utvrđivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za azil koji državljanin treće zemlje podnosi u jednoj od država članica.

Člankom 28. izvršeno je usklađivanje s člankom 23. Direktive Vijeća 2005/85/EZ od 1. prosinca 2005. o minimalnim normama koje se odnose na postupke priznavanja i ukidanja statusa izbjeglica u državama članicama.

Člankom 29. se mijenja članak 62. Zakona o azilu radi usklađivanja s odredbama Zakona o prebivalištu.

Člankom 30. su u članku 64. Zakona o azilu izvršene jezične i nomotehničke izmjene.

Člankom 31. su u članku 65. Zakona o azilu izvršene određene nomotehničke izmjene.

Člankom 32. su u članku 66. Zakona o azilu izvršene određene jezične i gramatičke izmjene.

Člankom 33. i 34. su u članku 70. izvršene nomotehničke izmjene.

Člankom 35. se u članku 72. Zakona o azilu mijenja stavak 3. te se propisuje da tražitelj azila za vrijeme trajanja postupka azila nema pravo podnijeti zahtjev za odobrenje boravka sukladno odredbama Zakona o strancima.

Člankom 36. se u članku 74. Zakona o azilu propisuje da je privremena nemogućnost uzimanja otisaka prstiju uzrokovana namjernim oštećenjem papilarnih linija, razlog za ograničenje kretanja tražitelja azila (mjera ograničenja kretanja trajat će do mogućnosti uzimanja otisaka prstiju, a najduže do 3 mjeseca).

Člankom 37. se dodaje novi članak 74.a radi usklađivanja odredbi Zakona o azilu s Uredbom Europskog parlamenta i Vijeća (EU) br. 604/2013 od 26. lipnja 2013. o uvođenju kriterija i mehanizama za utvrđivanje države članice odgovorne za ispitivanje zahtjeva za međunarodnu zaštitu podnesenog u jednoj od država članica od strane državljanina treće zemlje ili osobe bez državljanstva.

Člankom 38. mijenja se naslov članka 75. radi usklađivanja sa Zakonom o strancima.

Člankom 39. mijenja se članak 75. Zakona o azilu radi usklađivanja sa Zakonom o strancima.

Člankom 40. se mijenja članak 76. Zakona o azilu radi usklađivanja sa Zakonom o strancima te provedbe Uredbe Vijeća (EZ) br. 343/2003 od 18. veljače 2003. o uvođenju kriterija i mehanizama za utvrđivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za azil koji državljanin treće zemlje podnosi u jednoj od država članica,.

Člankom 41. mijenja se naslov članka 79. radi usklađivanja s odredbama Zakona o strancima.

Člankom 42. mijenja se članak 79. kojim se propisuju rokovi na koje se azilantu i strancu pod supsidijarnom zaštitom izdaju dozvole boravka.

Člankom 43. su u članku 80. stavku 3. Zakona o azilu izvršene određene nomotehničke izmjene. Također, ovim člankom se u članku 80. Zakona o azilu dodaju stavci 4. i 5. kojima su propisani razlozi za odbijanje izdavanja putne isprave azilantu i strancu pod supsidijarnom zaštitom, kao i razlozi za oduzimanje putne isprave.

Člankom 44. briše se članak 81. Zakona o azilu, s obzirom da je rok na koji se strancu pod supsidijarnom zaštitom izdaje dozvola boravka definiran u članku 41. stavku 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o azilu.

Člankom 45. mijenja se članak 90. radi usklađivanja s odredbama Zakona o strancima kojima se uređuju rad stranaca i isprave o dokazivanju identiteta.

Člankom 46. mijenja se članak 91. Zakona o azilu na način da se brišu riječi: „i prijeko potrebno liječenje bolesti“, radi usklađivanja s odredbama Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju i zdravstvenoj zaštiti stranaca.

Člankom 47. izmijenjen je naslov članka 106. Zakona o azilu na način da je naslov: „KAZNENE ODREDBE“ zamijenjen naslovom: „KRŠENJE KUĆNOG REDA PRIHVATILIŠTA“.

Člankom 48. izvršene su izmjene članka 106. Zakona o azilu, na način da su brisane kaznene odredbe te su zamijenjene odredbom kojom se propisuje postupak u slučaju kršenja Kućnog reda Prihvatilišta zbog čega se tražitelju azila mogu uskratiti određeni materijalni uvjeti za život i smještaj.

Člankom 49. određuje se da će se postupci započeti po Zakonu o azilu („Narodne novine“, broj: 79/07 i 88/10) dovršiti prema odredbama ovoga Zakona.

Člankom 50. propisuje se da se na zahtjeve za azil podnesene do 19. siječnja 2014. godine primjenjuje Uredba Vijeća (EZ) br. 343/2003 od 18. veljače 2003. o uvođenju kriterija i mehanizama za utvrđivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za azil koji državljanin treće zemlje podnosi u jednoj od država članica, a na zahtjeve za azil podnesene od 20. siječnja 2014. godine primjenjuje se Uredba Europskog parlamenta i Vijeća (EU) br. 604/2013 od 26. lipnja 2013. o uvođenju kriterija i mehanizama za utvrđivanje države članice odgovorne za ispitivanje zahtjeva za međunarodnu zaštitu podnesenog u jednoj od država članica od strane državljanina treće zemlje ili osobe bez državljanstva, koja tada i stupa na snagu. Prema članku 48. ove Uredbe, Uredba (EZ) br. 343/2003 se ukida s danom početka primjene Uredbe (EU) br. 604/2013.

Člankom 51. se u cijelom tekstu Zakona riječ: „ukoliko“ zamjenjuje riječju: „ako“, riječ: „školovanje“ zamjenjuje se riječju: „obrazovanje“, a riječ: „zdravstva“ zamjenjuje se riječju: „zdravlja“ u odgovarajućem padežu.

Člankom 52. određuje se dan stupanja na snagu Zakona.

VI. TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU I DOPUNJUJU

ZAKON O AZILU

Glava I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim se Zakonom propisuju načela, uvjeti i postupak za odobravanje azila, odobravanje supsidijarne zaštite, odobravanje privremene zaštite, status, prava i obveze tražitelja azila, azilanata, stranaca pod supsidijarnom zaštitom, stranaca pod privremenom zaštitom te uvjeti i postupak za poništenje i prestanak azila, supsidijarne i privremene zaštite.

Značenje izraza u ovom Zakonu

Članak 2.

Pojedini izrazi, u smislu ovoga Zakona, imaju sljedeće značenje:

Stranac je osoba koja nema hrvatsko državljanstvo i osoba bez državljanstva.

Izbjeglica je stranac koji se ne nalazi u zemlji svog državljanstva te se zbog osnovanog straha od proganjanja zbog svoje rase, vjere, nacionalnosti, pripadnosti određenoj društvenoj skupini ili političkog mišljenja, ne može ili se zbog tog straha ne želi staviti pod zaštitu te zemlje, odnosno osoba bez državljanstva koja se nalazi izvan zemlje uobičajenog boravišta, a koja se ne može ili se zbog osnovanog straha ne želi vratiti u tu zemlju.

Tražitelj azila je stranac koji podnese zahtjev za azil o kojem nije donesena pravomoćna odluka.

Azilant je izbjeglica koji ispunjava uvjete iz članka 4. ovoga Zakona.

Azil je zaštita kojom se ostvaruje ustavna odredba o pružanju utočišta izbjeglici u Republici Hrvatskoj, na temelju odluke nadležnog tijela o ispunjavanju uvjeta iz članka 4. ovoga Zakona.

Supsidijarna zaštita je zaštita koja se odobrava strancu sukladno odredbi članka 7. ovoga Zakona, a koji ne ispunjava uvjete za odobrenje azila.

Privremena zaštita je zaštita koja se odobrava strancu sukladno odredbi članka 83. ovoga Zakona.

Zahtjev za azil je zahtjev kojim stranac traži zaštitu u smislu članka 4. i članka 7. ovoga Zakona.

Maloljetnik bez pratnje je stranac mlađi od osamnaest godina, koji je ušao u Republiku Hrvatsku bez pratnje odrasle osobe odgovorne za njega sukladno zakonu ili običaju, sve dok se ne stavi pod skrb takve osobe, a uključuje i maloljetnike koji su ostali bez pratnje nakon što su ušli u Republiku Hrvatsku.

Članom obitelji, ukoliko je ta obitelj već postojala u zemlji podrijetla tražitelja azila, azilanta, stranca pod supsidijarnom zaštitom i stranca pod privremenom zaštitom, smatra se:

– bračni ili izvanbračni drug prema važećim propisima Republike Hrvatske koji uređuju obiteljske odnose,

– maloljetno dijete koje nije zasnovalo vlastitu obitelj i ovisno je o roditeljima, bez obzira je li rođeno u braku, izvan braka ili je posvojeno,

– roditelj ili drugi zakonski zastupnik maloljetnog tražitelja azila, azilanta, stranca pod supsidijarnom zaštitom ili stranca pod privremenom zaštitom,

– srodnik u ravnoj lozi, ukoliko se neosporno utvrdi da je živio u zajedničkom kućanstvu s tražiteljem azila, azilantom, strancem pod supsidijarnom zaštitom ili strancem pod privremenom zaštitom.

Ranjive skupine su poslovno nesposobne osobe, maloljetnici, starije i nemoćne osobe, teško bolesne osobe, osobe s invaliditetom, trudnice, samohrani roditelji s maloljetnom djecom te žrtve mučenja, silovanja ili drugog psihičkog, fizičkog i seksualnog nasilja.

Prebivalište je mjesto u kojem se azilant, odnosno stranac pod supsidijarnom zaštitom nastanio s namjerom da u njemu živi.

Prihvatilište za tražitelje azila (u daljnjem tekstu: Prihvatilište) je objekt koji služi kolektivnom smještaju tražitelja azila.

Putna isprava za azilanta je putna isprava za izbjeglice propisana Konvencijom o statusu izbjeglica iz 1951. godine (u daljnjem tekstu: Konvencija iz 1951.).

Zemlja podrijetla je zemlja čije državljanstvo ima stranac ili zemlja u kojoj je osoba bez državljanstva imala svoje ranije uobičajeno boravište. Ako stranac ima više od jednog državljanstva, zemlja podrijetla je svaka zemlja čije državljanstvo ima.

Rasa posebno podrazumijeva boju kože, podrijetlo te pripadnost određenoj etničkoj skupini.

Vjera posebno uključuje teistička, neteistička i ateistička uvjerenja, sudjelovanje ili nesudjelovanje u privatnim ili javnim formalnim vjerskim obredima, bilo samostalno ili u zajednici s drugima, druge vjerske obrede ili izražavanje vjere, ili oblike osobnog ili zajedničkog ponašanja koji se temelje na vjerskom uvjerenju ili iz njega proizlaze.

Nacionalnost posebno podrazumijeva pripadnost grupi ljudi koja je određena po svom kulturnom, etničkom ili jezičnom identitetu, zajedničkom zemljopisnom ili političkom podrijetlu ili odnosom sa stanovništvom neke druge zemlje, a može obuhvatiti i državljanstvo.

Političko mišljenje posebno uključuje mišljenje, stajalište ili uvjerenje o stvarima povezanim s potencijalnim vršiteljima proganjanja iz članka 10. ovoga Zakona te njihove politike ili metode, bez obzira je li tražitelj azila postupao po tom mišljenju, stajalištu ili uvjerenju.

Određena društvena skupina posebno uključuje članove koji imaju zajedničke urođene osobine ili zajedničko podrijetlo koje se ne može izmijeniti, odnosno karakteristike ili uvjerenja, u toj mjeri značajna za njihov identitet ili svijest da se te osobe ne smije prisiliti da ih se odreknu, a ta skupina ima poseban identitet u konkretnoj zemlji jer ju društvo koje ju okružuje smatra različitom. Ovisno o okolnostima u zemlji podrijetla, određena društvena skupina može označavati i skupinu koja se temelji na zajedničkim karakteristikama spolne orijentacije. Spolnom orijentacijom ne mogu se smatrati djela koja se smatraju kaznenim

djelima sukladno zakonodavstvu Republike Hrvatske. Značajke vezane za spol mogu se uzeti u obzir, ali one same za sebe ne predstavljaju presumpciju postajanja razloga za proganjanje u smislu članka 4. ovoga Zakona.

Ozbiljna nepravda podrazumijeva prijetnju smrtnom kaznom ili smaknućem, mučenje, nečovječno ili ponižavajuće postupanje ili kažnjavanje te ozbiljnu i individualnu prijetnju životu zbog proizvoljnog nasilja u situacijama međunarodnog ili unutarnjeg oružanog sukoba.

Sigurna zemlja podrijetla je zemlja u kojoj je stranac boravio prije dolaska u Republiku Hrvatsku kao državljanin te zemlje ili osoba bez državljanstva s posljednjim uobičajenim boravištem u toj zemlji, ukoliko na temelju pravnog stanja, primjene propisa unutar demokratskog sustava kao i općenito političkih okolnosti proizlazi da u njoj u cijelosti i dosljedno ne postoje djela proganjanja iz članka 5. ovoga Zakona niti trpljenja ozbiljne nepravde u smislu podstavka 21. ovoga članka.

Sigurna treća zemlja je zemlja u kojoj je stranac boravio prije dolaska u Republiku Hrvatsku, pod uvjetom da je u njoj siguran od proganjanja iz razloga navedenih u članku 4. ovoga Zakona i od trpljenja ozbiljne nepravde, uključujući poštivanje načela iz članka 3. ovoga Zakona te je u njoj u mogućnosti dobiti azil.

Procjena je li neka zemlja sigurna zemlja podrijetla temeljit će se na izvješćima Ureda visokog povjerenika Ujedinjenih naroda za izbjeglice (u daljnjem tekstu: UNHCR), Vijeća Europe, država Europske unije i relevantnih međunarodnih organizacija, a prilikom procjene stanja, između ostalog, uzet će se u obzir:

1. relevantni zakoni i propisi zemlje podrijetla i način njihove primjene,
2. poštivanje prava i sloboda utemeljenih u Europskoj konvenciji za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, Međunarodnom paktu o građanskim i političkim pravima te Konvenciji protiv mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja,
3. poštivanje zabrane prisilnog udaljenja ili vraćanja prema Konvenciji iz 1951.,
4. postojanje učinkovitog sustava pravnih lijekova protiv kršenja navedenih prava i sloboda.

Prilikom procjene je li neka zemlja sigurna treća zemlja, osim uvjeta iz stavka 2. točke 1. do 4. ovoga članka, uzet će se u obzir i postojanje efikasnog sustava azila u toj zemlji. Vlada Republike Hrvatske utvrđuje listu sigurnih zemalja podrijetla i sigurnih trećih zemalja te ih objavljuje u „Narodnim novinama“.

Vlada će revidirati navedene liste kada se promijene uvjeti koji određuju zemlju kao sigurnu zemlju podrijetla ili sigurnu treću zemlju.

Zabrana prisilnog udaljenja ili vraćanja (»refoulement«)

Članak 3.

Nije dopušteno prisilno udaljiti ili na bilo koji način vratiti stranca u zemlju u kojoj bi njegov život ili sloboda bili ugroženi zbog rasne, vjerske ili nacionalne pripadnosti, pripadnosti određenoj društvenoj skupini ili zbog političkog mišljenja ili u zemlju u kojoj bi mogao biti podvrgnut mučenju, nečovječnom ili ponižavajućem postupanju ili kažnjavanju.

Djela proganjanja

Članak 5.

Djela koja se smatraju proganjanjem iz razloga navedenih u članku 4. ovoga Zakona moraju biti:

1. dovoljno ozbiljna po svojoj prirodi ili ponavljanju da predstavljaju ozbiljno kršenje osnovnih ljudskih prava, osobito prava koja ne mogu biti ograničena prema članku 15. stavku 2. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, odnosno ako predstavljaju

2. skup različitih mjera, uključujući i kršenje ljudskih prava, koje su dovoljno ozbiljne da, u cjelini, mogu utjecati na pojedinca na način iz točke 1. ovoga stavka.

Djela proganjanja iz stavka 1., između ostalog, ovoga članka mogu biti:

1. fizičko ili mentalno nasilje, uključujući i seksualno nasilje,

2. zakonske, administrativne, policijske i/ili sudske mjere koje su diskriminirajuće ili koje se provode na diskriminirajući način,

3. sudski progon ili kažnjavanje koje je nerazmjerno ili diskriminirajuće,

4. uskraćivanje sudske pomoći,

5. sudski progon ili kažnjavanje radi odbijanja obavljanja vojne službe prilikom sukoba, kada bi obavljanje vojne službe uključivalo kaznena djela ili radnje koje potpadaju pod razloge isključenja navedene u članku 6. i 8. ovoga Zakona,

6. djela koja su po svojoj prirodi specifično vezana uz spol ili djecu.

Između djela proganjanja i razloga za proganjanje mora postojati povezanost.

Prilikom procjene strahuje li tražitelj azila osnovano od proganjanja, nije važno posjeduje li tražitelj azila stvarno rasne, religijske, nacionalne, društvene ili političke karakteristike koje izazivaju proganjanje, ukoliko mu počinitelj proganjanja pripisuje takve karakteristike.

Razlozi za isključenje supsidijarne zaštite

Članak 8.

Supsidijarna zaštita neće se odobriti strancu ukoliko:

1. postoje ozbiljni razlozi na temelju kojih se smatra da je počinio, poticao ili na drugi način sudjelovao u izvršenju:

- zločina protiv mira, ratnog zločina ili zločina protiv čovječnosti utvrđenog odredbama međunarodnih akata,

- teškog kaznenog djela,

- djela koja su u suprotnosti s ciljevima i načelima Ujedinjenih naroda, kao što je istaknuto u Preambuli i članku 1. i 2. Povelje Ujedinjenih naroda,

2. predstavlja opasnost za društvo i sigurnost Republike Hrvatske.

Teškim kaznenim djelom u smislu stavka 1. točke 1. podstavka 2. ovoga članka smatra se kazneno djelo za koje se prema zakonodavstvu Republike Hrvatske može izreći kazna zatvora u trajanju od 5 godina i duže.

Supsidijarna zaštita neće se odobriti i strancu koji je počinio kazneno djelo prije ulaska u Republiku Hrvatsku za koje je u Republici Hrvatskoj propisana kazna zatvora, a koji je napustio zemlju podrijetla samo radi izbjegavanja kazne propisane u toj zemlji.

U svrhu zaštite nacionalne sigurnosti, u slučajevima postojanja opravdane sumnje koja upućuje na počinjenje djela iz stavka 1. ovoga članka, nadležna sigurnosno-obavještajna agencija obaviti će razgovor s tražiteljem azila te dostaviti Ministarstvu svoje mišljenje.

Davatelji zaštite u zemlji podrijetla

Članak 11.

Zaštitu od proganjanja u smislu članka 4. ovoga Zakona i od trpljenja ozbiljne nepravde, u zemlji podrijetla mogu pružiti:

- državna tijela,
- stranke te nacionalne ili međunarodne organizacije koje kontroliraju državu ili važan dio državnog područja.

Pružanje zaštite iz stavka 1. ovoga članka podrazumijeva poduzimanje odgovarajućih mjera u cilju sprječavanja proganjanja, odnosno trpljenja ozbiljne nepravde, između ostalog, primjenom učinkovitog pravnog sustava za otkrivanje, progon i kažnjavanje djela koja čine proganjanje ili ozbiljnu nepravdu i pristup tražitelja azila takvoj zaštiti.

Tijela nadležna za odlučivanje o zahtjevu

Članak 12.

O zahtjevu za azil odlučuje Ministarstvo unutarnjih poslova (u daljnjem tekstu: Ministarstvo).

Protiv odluke Ministarstva može se pokrenuti upravni spor pred upravnim sudom Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: upravni sud).

Podnošenje zahtjeva za azil

Članak 20.

Zahtjev za azil podnosi se u Prihvatalištu, osim u slučaju iz članka 67. ovoga Zakona.

Namjeru za podnošenje zahtjeva za azil stranac može izraziti prilikom obavljanja granične kontrole na graničnom prijelazu.

Ako se stranac već nalazi na području Republike Hrvatske, namjeru za podnošenje zahtjeva za azil može izraziti u policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji.

Na stranca koji se, bez opravdanog razloga, nakon što je izrazio namjeru za podnošenje zahtjeva za azil, ne javi u Prihvatište u roku koji mu odredi nadležno tijelo, primjenjuju se propisi o strancima.

Nezakonit ulazak u Republiku Hrvatsku

Članak 21.

Stranac koji je nezakonito ušao u Republiku Hrvatsku, a došao je izravno s područja na kojem je proganjan u smislu članka 4. i 7. ovoga Zakona, neće se kazniti zbog nezakonitog ulaska ili boravka, ukoliko bez odgode podnese zahtjev za azil i ako predoči valjane razloge svog nezakonitog ulaska ili boravka.

Prikupljanje osobnih podataka

Članak 28.

Ministarstvo i upravni sud mogu, radi provođenja odredaba ovoga Zakona, zatražiti osobne podatke od tražitelja azila.

Ministarstvo i upravni sud mogu, i bez suglasnosti tražitelja azila, prikupljati podatke iz stavka 1. ovoga članka od tijela javne vlasti te pravnih i fizičkih osoba u Republici Hrvatskoj ako je to:

- u interesu tražitelja azila,
- zakonom ili drugim propisom dopušteno, ili
- potrebno radi provjere podataka o tražitelju azila.

Tijela i osobe iz stavka 2. ovoga članka, koji raspolažu podacima koji se odnose na tražitelja azila, dužni su dati te podatke na zahtjev Ministarstva i upravnog suda.

Nadležno tijelo neće prikupljati podatke o tražitelju azila od zemlje njegovog podrijetla, ukoliko bi prikupljanje takvih podataka moglo ugroziti fizički integritet tražitelja azila i članova njegove obitelji koji su zajedno s njim podnijeli zahtjev za azil, odnosno slobodu i sigurnost članova obitelji koji žive u zemlji podrijetla.

Osobni i drugi podaci prikupljeni tijekom postupka azila, osobito činjenica da je zahtjev za azil podnesen, predstavljaju službeno neobjavljive podatke te se ne smiju dostaviti zemlji podrijetla tražitelja azila ili drugim tijelima koja ne sudjeluju u postupku.

Iznimno od stavka 4. ovoga članka, za stranca čiji je zahtjev za azil okončan negativnom odlukom, mogu se zemlji podrijetla ili drugoj zemlji koja ga pristane prihvatiti dati podaci o imenu i prezimenu, datumu rođenja, spolu, državljanstvu, članovima obitelji, ispravama koje je izdala zemlja podrijetla, zadnjoj adresi u zemlji podrijetla te otisci prstiju i fotografije.

Prikupljanje i korištenje podataka iz ovoga članka provodi se sukladno propisima kojima se uređuje područje zaštite osobnih podataka.

Glava II.

PRAVA I OBVEZE TRAZITELJA AZILA, AZILANTA I STRANCA POD

SUPSIDIJARNOM ZAŠTITOM
PRAVA I OBVEZE TRAZITELJA AZILA

Članak 29.

Tražitelj azila ima pravo na:

- boravak u Republici Hrvatskoj,
- osiguranje odgovarajućih materijalnih uvjeta za život i smještaj,
- zdravstvenu zaštitu,
- osnovno i srednje školovanje,
- besplatnu pravnu pomoć,
- humanitarnu pomoć,
- slobodu vjeroispovijesti i vjerskog odgoja djece,
- rad.

Odgovarajući materijalni uvjeti za život i smještaj uključuju smještaj iz članka 38. ovoga Zakona, hranu i odjeću osiguranu u naravi te novčanu pomoć iz članka 33. ovoga Zakona.

Tražitelj azila ima pravo i na informacije o pravima, obvezama i postupku azila sukladno članku 22. ovoga Zakona te pravo na isprave sukladno članku 76. ovoga Zakona.

U ostvarivanju prava iz stavka 1. ovoga članka, vodit će se računa o posebnim potrebama pripadnika ranjivih skupina ukoliko se individualnom procjenom utvrdi postojanje takvih potreba tražitelja azila.

Pravo na boravak tražitelja azila

Članak 30.

Tražitelj azila ima pravo na boravak u Republici Hrvatskoj od dana podnošenja zahtjeva za azil do okončanja postupka.

Članovi obitelji tražitelja azila, koji su došli zajedno s tražiteljem azila u Republiku Hrvatsku, imaju pravo na boravak sukladno stavku 1. ovoga članka.

Zdravstvena zaštita

Članak 31.

Zdravstvena zaštita tražitelja azila obuhvaća hitnu medicinsku pomoć i prijeko potrebno liječenje bolesti.

Tražitelju azila koji je bio izložen mučenju, silovanju ili drugim teškim oblicima nasilja kao i tražitelju azila sa specifičnim potrebama pružit će se nužan tretman vezan uz specifično stanje odnosno posljedice prouzročene navedenim djelima.

Zdravstvenu zaštitu iz stavka 1. i 2. ovoga članka tražitelj azila ostvaruje sukladno odredbama propisa kojima se uređuje područje zdravstvene zaštite stranaca u Republici Hrvatskoj.

Besplatna pravna pomoć tražiteljima azila

Članak 34.

Besplatna pravna pomoć obuhvaća:

- pomoć u sastavljanju tužbe i
- zastupanje pred upravnim sudom.

Pomoć iz stavka 1. ovoga članka mogu pružati odvjetnici i pravnici iz udruga registriranih za pružanje pravne pomoći s kojima Ministarstvo sklopi ugovor.

Pravo na besplatnu pravnu pomoć ima tražitelj azila koji ne posjeduje dostatna novčana sredstva ili stvari veće vrijednosti.

U slučaju iz stavka 3. ovoga članka nadležno tijelo će u odluci po podnesenom pravnom lijeku tražitelja azila odrediti da troškove pravne pomoći snosi tražitelj azila.

Pravna pomoć iz stavka 1. ovoga članka pruža se na zahtjev tražitelja azila.

Troškove besplatne pravne pomoći koja se pruža sukladno odredbama ovoga Zakona snosi Ministarstvo.

Ministar nadležan za unutarnje poslove propisat će postupak ostvarivanja i isplate troškova besplatne pravne pomoći i tarifu pruženih usluga pravne pomoći propisane odredbama ovoga Zakona.

Rad tražitelja azila

Članak 36.

Pravo na rad tražitelj azila stječe po isteku godine dana od dana podnošenja zahtjeva za azil ukoliko postupak azila nije okončan.

Pravo iz stavka 1. ovoga članka ostvaruje se sukladno odredbama zakona kojima se regulira rad stranaca u Republici Hrvatskoj.

Obveze tražitelja azila

Članak 37.

Tražitelj azila dužan je:

- poštivati Ustav, zakone i druge propise Republike Hrvatske,
- poštivati Kućni red Prihvatilišta,
- surađivati s nadležnim državnim tijelima Republike Hrvatske te postupati po njihovim mjerama i uputama,
- odazvati se pozivu Ministarstva i surađivati tijekom cijelog postupka azila,
- javiti promjenu adrese Ministarstvu u roku od 3 dana od dana promjene,
- pridržavati se uputa i mjera Ministarstva o ograničenju slobode kretanja,

- podvrgnuti se zdravstvenom pregledu, tonskom snimanju saslušanja, daktiloskopiranju, fotografiranju te drugim radnjama radi utvrđivanja identiteta,

Pravo na boravak

Članak 41.

Pravo boravka u Republici Hrvatskoj utvrđuje se rješenjem o odobrenju azila ili rješenjem o odobrenju supsidijarne zaštite, a dokazuje se osobnom iskaznicom za azilanta, odnosno iskaznicom stranca pod supsidijarnom zaštitom.

Pravo na smještaj

Članak 42.

Azilantu i strancu pod supsidijarnom zaštitom osigurava se smještaj najduže dvije godine od dana izvršnosti odluke kojom se odobrava azil odnosno supsidijarna zaštita.

Pravo na smještaj izgubit će azilant, odnosno stranac pod supsidijarnom zaštitom koji odbije smještaj iz stavka 1. ovoga članka.

Nakon isteka roka iz stavka 1. ovoga članka, azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom ima pravo na smještaj pod jednakim uvjetima kao i drugi stranac kojem je odobren boravak sukladno propisima kojima se regulira boravak stranca u Republici Hrvatskoj.

Pravo na rad

Članak 43.

Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom mogu raditi u Republici Hrvatskoj bez radne ili poslovne dozvole.

Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom ostvaruju pravo na obrazovanje odraslih vezano uz zaposlenje, stručno usavršavanje i stjecanje praktičnog radnog iskustva pod istim uvjetima kao i hrvatski državljanin.

Pravo na školovanje

Članak 45.

Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom ima pravo na osnovno, srednje i visoko školovanje pod istim uvjetima kao i hrvatski državljanin u skladu s posebnim propisima.

Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom ostvaruju pravo na obrazovanje odraslih sukladno propisima kojima se regulira obrazovanje odraslih pod istim uvjetima kao i hrvatski državljanin.

Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom ostvaruju pravo na priznavanje inozemnih obrazovnih kvalifikacija pod istim uvjetima kao i hrvatski državljanin.

Besplatna pravna pomoć

Članak 47.

Besplatna pravna pomoć azilantu i strancu pod supsidijarnom zaštitom obuhvaća:

- pomoć u sastavljanju tužbe i
- zastupanje pred upravnim sudom u slučaju prestanka ili poništenja azila, odnosno supsidijarne zaštite.

Pravo na besplatnu pravnu pomoć iz stavka 1. ima azilant ili stranac pod supsidijarnom zaštitom koji ne posjeduje dostatna novčana sredstva ili stvari veće vrijednosti.

Besplatnu pravnu pomoć iz stavka 1. ovoga članka mogu pružati odvjetnici i pravnici iz udruga registriranih za obavljanje pravne pomoći s kojima Ministarstvo sklopi ugovor.

Pomoć pri uključivanju u društvo

Članak 50.

Radi uključivanja u hrvatsko društvo, azilantu i strancu pod supsidijarnom zaštitom omogućit će se učenje hrvatskog jezika, povijesti i kulture.

Aktivnosti iz stavka 1. ovoga članka provodi ministarstvo nadležno za poslove obrazovanja.

Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom obvezni su pohađati upisani tečaj hrvatskog jezika, povijesti i kulture.

U slučaju neispunjenja obveze iz stavka 3. ovoga članka, azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom nadoknadit će troškove tečaja.

Obveze azilanta i stranca pod supsidijarnom zaštitom

Članak 52.

Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom je obvezan:

- poštivati Ustav, zakone i druge propise Republike Hrvatske,
- u roku od 8 dana prijaviti prebivalište i promjenu adrese stanovanja.

Saslušanje tražitelja azila

Članak 54.

Po podnošenju zahtjeva za azil Ministarstvo će, što je prije moguće, saslušati tražitelja azila.

Tražitelj azila dužan je za vrijeme saslušanja iznijeti sve činjenice i okolnosti koje su relevantne za njegov zahtjev, istinito odgovarati na sva pitanja koja su mu postavljena te priložiti sve dostupne dokaze kojima potkrepljuje svoj zahtjev, odnosno dati vjerodostojna i uvjerljiva obrazloženja svih razloga na kojima temelji svoj zahtjev.

Tražitelj azila dužan je osobno prisustvovati saslušanju bez obzira ima li zakonskog zastupnika te punomoćnika.

Ministarstvo će provesti saslušanje tražitelja azila i u odsustvu punomoćnika koji nije opravdao svoj nedolazak.

Ministarstvo može, radi utvrđivanja činjeničnog stanja, tražitelja azila saslušati više puta.

Tražitelju azila osigurat će se, ako je to moguće, voditelj postupka istog spola.

Podaci izneseni tijekom saslušanja predstavljaju klasificirane podatke.

O saslušanju se vodi zapisnik, a ukoliko je saslušanje tonski snimano, tražitelj azila može tijekom preslušavanja unijeti svoje ispravke i kraće nadopune u tonski zapis.

Saslušanje tražitelja azila može se izostaviti ako:

- se na temelju dostupnih dokaza može donijeti odluka kojom se udovoljava zahtjevu za azil,
- saslušanje nije objektivno provedivo, posebice kada tražitelj azila nije sposoban ili nije u mogućnosti sudjelovati na saslušanju zbog trajnih okolnosti na koje sam ne može utjecati,
- nakon razmatranja svih informacija koje tražitelj azila iznese, postoje okolnosti iz članka 61. stavka 1. točke 2., 5., 6. i 8. ovoga Zakona na temelju kojih se zahtjev smatra neosnovanim.

U slučaju iz stavka 9. podstavka 2. ovoga članka omogućit će se tražitelju azila ili njegovim srodnicama podnošenje dokaza i davanje izjava.

Procjena činjenica i okolnosti

Članak 55.

Tražitelj azila dužan je priložiti svu raspoloživu dokumentaciju i iznijeti sve informacije koje se odnose na njegovu starosnu dob, obitelj, identitet, državljanstvo, zemlje prethodnog boravišta, prijašnje zahtjeve za azil, pravce putovanja, identifikacijske i putne isprave i razloge traženja zaštite.

Prilikom meritornog rješavanja zahtjeva, uključujući i slučajeve u kojima je izostavljeno saslušanje, Ministarstvo će razmotriti sve relevantne činjenice i okolnosti posebno uzimajući u obzir:

1. činjenice koje se odnose na zemlju podrijetla u vrijeme donošenja odluke o zahtjevu, uključujući zakone i propise te zemlje kao i način na koji se oni primjenjuju,
2. relevantne izjave i dokaze iznesene od strane tražitelja azila uključujući i informaciju o tome je li tražitelj bio ili može biti izložen proganjanju ili ozbiljnoj nepravdi,
3. položaj i osobne okolnosti tražitelja azila, uključujući spol i dob, kako bi se na osnovi osobnih okolnosti tražitelja azila procijenilo predstavljaju li postupci i djela kojima je bio ili bi mogao biti izložen, proganjanje ili ozbiljnu nepravdu,
4. jesu li aktivnosti tražitelja azila otkako je napustio zemlju podrijetla bile usmjerene stvaranju neophodnih uvjeta za podnošenje zahtjeva za azil, kako bi se procijenilo mogu li te

aktivnosti izložiti tražitelja azila proganjanju ili ozbiljnoj nepravdi ukoliko se vrati u tu zemlju,

5. može li tražitelj azila dobiti učinkovitu zaštitu u drugom dijelu zemlje podrijetla u kojem ne bi imao osnovani strah od proganjanja niti bi bio izložen stvarnom riziku trpljenja ozbiljne nepravde, a od tražitelja se može razumno očekivati da ostane u tom dijelu zemlje,

6. može li tražitelj azila dobiti zaštitu zemlje u kojoj bi mogao dokazati državljanstvo.

Činjenica da je tražitelj azila već bio izložen proganjanju ili ozbiljnoj nepravdi, odnosno prijetnjama takvim proganjanjem ili nepravdom je ozbiljan pokazatelj postojanja osnovanog straha od proganjanja ili trpljenja ozbiljne nepravde, osim ako postoje opravdani razlozi za vjerovanje da se takvo proganjanje ili ozbiljna nepravda neće ponoviti.«.

Odbacivanje zahtjeva

Članak 60.

Zahtjev za azil odbacit će se rješajemako je:

1. tražitelju azila odobren azil ili slična zaštita u drugoj državi, uključujući i povlastice koje proizlaze iz poštivanja načela iz članka 3. ovoga Zakona, pod uvjetom da će biti ponovo prihvaćen u toj državi,

2. tražitelj azila državljanin treće države čiju zaštitu nije zatražio, osim ako je naveo opravdane razloge za proganjanje u toj državi,

3. nakon individualne procjene utvrđeno da tražitelj azila dolazi iz sigurne treće zemlje gdje postoji veza između tražitelja azila i te zemlje, na temelju čega bi bilo razumno očekivati da se u nju vrati.

Ministarstvo će tražitelju azila čiji je zahtjev za azil odbačen jer je došao iz sigurne treće zemlje izdati potvrdu kojom se državna tijela treće zemlje obavještavaju, na jeziku te zemlje, da zahtjev nije bio suštinski razmotren.

Ukoliko sigurna treća zemlja ne prihvati stranca, zahtjev za azil rješavat će se sukladno odredbama ovoga Zakona.

U slučaju iz stavka 1. točke 3. ovoga članka tražitelj azila može osporiti primjenu instituta sigurne treće zemlje na temelju činjenica da bi bio izložen mučenju, okrutnom, nečovječnom ili ponižavajućem postupanju ili kažnjavanju.

Očito neutemeljen zahtjev

Članak 61.

Neosnovan zahtjev za azil odbit će se u ubrzanom postupku kao očito neutemeljen ukoliko:

1. tražitelj azila prilikom podnošenja zahtjeva, bez opravdanih razloga, nije iznio podatke o identitetu, dobi, obiteljskim i srodničkim odnosima, prijašnjem boravištu, pravicima

putovanja, identifikacijskim ispravama, razlozima za traženje zaštite i prije podnesenim zahtjevima za azil,

2. je tražitelj azila iznio samo informacije koje nisu važne ili su od minimalne važnosti za ishod postupka,

3. je tražitelj azila doveo u zabludu Ministarstvo iznoseći lažne informacije bitne za ishod postupka, predočivši nevjerodostojne dokumente, skrivajući relevantne informacije ili sa zlom namjerom uništio isprave za utvrđivanje identiteta i/ili državljanstva, a koje bi mogle negativno utjecati na odluku,

4. tražitelj azila zataji da je prije podnio zahtjev za azil navodeći druge osobne podatke,

5. je tražitelj azila iznio nedosljedne, kontradiktorne, nemoguće ili nedovoljne činjenice koje zahtjev čine neuvjerljivim,

6. tražitelj azila podnese novi zahtjev u kojem ne iznese nove relevantne činjenice,

7. tražitelj azila već duže boravi na području Republike Hrvatske i bez opravdanog razloga nije prije podnio zahtjev,

8. tražitelj azila podnese zahtjev s očitom namjerom da odgodi ili spriječi izvršenje odluke koja bi imala za posljedicu njegovo udaljenje iz Republike Hrvatske,

9. tražitelj azila predstavlja opasnost za nacionalnu sigurnost i javni poredak Republike Hrvatske,

10. je tražitelj azila došao iz sigurne zemlje podrijetla za koju nije naveo ozbiljne razloge na temelju kojih bi se ta zemlja smatrala nesigurnom u njegovom osobnom slučaju i uzimajući u obzir ispunjava li uvjete iz članka 4. ovoga Zakona.

Obustava postupka

Članak 62.

Postupak azila se obustavlja ako tražitelj azila:

1. odustane od zahtjeva za azil,

2. ne odazove se pozivu na saslušanje, a svoj izostanak ne opravda u roku od 24 sata od zakazanog saslušanja,

3. izbjegava dostavu poziva,

4. napusti Republiku Hrvatsku za vrijeme trajanja postupka,

5. napusti Prihvatište ili adresu stanovanja duže od 3 dana bez da o tome obavijesti Ministarstvo ili pribavi suglasnost Ministarstva.

Ukoliko je postupak azila obustavljen sukladno stavku 1. ovoga članka, a stranac podnese novi zahtjev za azil, u postupku povodom novog zahtjeva će se koristiti i činjenice odnosno okolnosti utvrđene u obustavljenom postupku.

Ukoliko je postupak azila obustavljen sukladno stavku 1. točki 4. ovoga članka, a stranac bude vraćen u Republiku Hrvatsku, omogućit će mu se podnošenje novog zahtjeva za azil ili davanje pisane izjave da ne želi podnijeti novi zahtjev.

Poništenje azila

Članak 64.

Odluka o azilu bit će poništena ako:

- se naknadno utvrdi postojanje razloga iz članka 6. ovoga Zakona,
- se utvrdi da je stečen na temelju pogrešno predstavljenih ili izostavljenih činjenica, lažnim prikazivanjem bitnih činjenica i okolnosti, korištenjem krivotvorenih isprava i drugih dokumenata, a što je bilo odlučujuće za odobrenje azila,
- azilant predstavlja opasnost za sigurnost Republike Hrvatske.

Prije poništenja azila, nadležno tijelo će upoznati azilanta o razlozima za poništenje te mu omogućiti da se usmeno ili pisano izjasni o razlozima zbog kojih azil ne bi trebalo poništiti.

Osoba na koju se primjenjuje stavak 1. podstavak 3. ovoga članka, a koja se nalazi u Republici Hrvatskoj, ima prava sukladno Ženevskoj konvenciji, osobito u odnosu na nediskriminaciju, slobodu vjeroispovijesti, pristup sudovima, obrazovanje, nekažnjavanje nezakonitog ulaska ili boravka, prisilno udaljenje i poštivanje načela "nonrefoulement".

Prestanak supsidijarne zaštite

Članak 65.

Supsidijarna zaštita prestat će kada okolnosti na temelju kojih je odobrena supsidijarna zaštita prestanu postojati ili se promijene do te mjere da daljnja zaštita nije više potrebna.

U slučaju iz stavka 1. nadležno tijelo će razmotriti je li promjena okolnosti tako značajne i stalne prirode da stranac pod supsidijarnom zaštitom više neće biti izložen stvarnom riziku od trpljenja ozbiljne nepravde.

Poništenje supsidijarne zaštite

Članak 66.

Supsidijarna zaštita bit će poništena ako:

- se naknadno utvrdi postojanje razloga iz članka 8. ovoga Zakona,
- se utvrdi da je zaštita odobrena na temelju pogrešno iznesenih ili izostavljenih činjenica, lažnim prikazivanjem bitnih činjenica i okolnosti, korištenjem krivotvorenih isprava i drugih dokumenata, što je bilo odlučujuće za odobrenje statusa supsidijarne zaštite.

Postupak pred Upravnim sudom

Članak 70.

Na podnošenje tužbe i postupak pred Upravnim sudom primjenjuju se odredbe Zakona o upravnim sporovima, ako drugačije nije propisano ovim Zakonom.

Tužba upravnom sudu odgađa izvršenje rješenja osim u slučaju iz članka 74. ovoga Zakona.

Upravni sud obavijestit će Ministarstvo o datumu uručenja odluke donesene protiv odluke Ministarstva.

Primjena drugih propisa

Članak 72.

U postupku azila primjenjuju se odredbe Zakona o općem upravnom postupku, ako ovim Zakonom nije drugačije propisano.

Odredbe Zakona o strancima na odgovarajući se način primjenjuju na tražitelje azila, azilante, strance pod supsidijarnom zaštitom i strance pod privremenom zaštitom, u dijelu koji ovim Zakonom nije drugačije propisan.

Dok stranac uživa zaštitu odobrenu sukladno odredbama ovoga Zakona, nema pravo podnijeti zahtjev za odobrenje boravka sukladno odredbama Zakona o strancima.

Ograničenje kretanja

Članak 74.

Tražitelju azila može se ograničiti kretanje iz razloga:

1. navedenih u članku 6. i 8. ovoga Zakona,
2. utvrđivanja identiteta,
3. sprječavanja širenja zaraznih bolesti,
4. sumnje da podnošenje zahtjeva za azil predstavlja prijevaru i zlouporabu postupka azila,
5. napuštanja ili pokušaja napuštanja Republike Hrvatske prije okončanja postupka,
6. sprječavanja dovođenja u opasnost života i imovine drugih osoba,
7. zaštite nacionalne sigurnosti i pravnog poretka Republike Hrvatske,
8. podnošenja zahtjeva za azil tijekom postupka prisilnog udaljenja u cilju onemogućavanja daljnjeg postupka prisilnog udaljenja.

Onemogućavanjem daljnjeg postupka prisilnog udaljenja iz točke 8. stavka 1. ovoga članka smatra se kada tražitelj azila podnosi zahtjev s očitom namjerom da odgodi prisilno udaljenje.

Kretanje se može ograničiti:

1. zabranom kretanja izvan Prihvatilišta,

2. zabranom kretanja izvan određenog područja, ili

3. zabranom napuštanja određene adrese.

Tražitelju azila iz stavka 1. točke 5., 6., 7. i 8. ovoga članka i tražitelju azila koji se ne pridržava odredbi ovoga članka o ograničenju slobode kretanja, kretanje će se ograničiti smještajem u Prihvatni centar za strance.

Ograničenje kretanja smještajem u Prihvatni centar za strance, u slučajevima iz stavka 1. točke 5. i 8. ovoga članka neće se primjenjivati na ranjive skupine tražitelja azila.

Kretanje se ograničava najduže do 3 mjeseca, a iz opravdanih razloga može se produžiti za još 3 mjeseca.

Iznimno od stavka 6. ovoga članka, ograničenje kretanja iz razloga navedenih u stavku 1. točki 3. ovoga članka vrijedi dok za to postoje razlozi.

Ograničenje kretanja određuje rješenjem Ministarstvo.

Protiv rješenja iz stavka 8. ovoga članka tražitelj azila može podnijeti tužbu Upravnom sudu.

Odluku po tužbi o ograničenju kretanja Upravni sud donijet će nakon usmene rasprave u roku od 15 dana od dana dostave spisa predmeta.

Tužba ne odgađa izvršenje rješenja.

Udaljenje

Članak 75.

Po okončanju postupka azila u kojem je zahtjev za azil odbijen, odbačen ili je postupak obustavljen te prestankom ili poništenjem azila odnosno supsidijarne i privremene zaštite, Ministarstvo će poduzeti potrebne radnje u cilju omogućavanja dobrovoljnog povratka stranca u zemlju podrijetla.

Stranac iz stavka 1. ovoga članka koji se ne želi dobrovoljno vratiti u zemlju podrijetla udaljava se sukladno odredbama Zakona o strancima.

Glava IV. POTVRDE I ISPRAVE

Članak 76.

Ministarstvo će tražitelju azila i strancu pod supsidijarnom zaštitom izdati iskaznicu, a azilantu na njegov zahtjev osobnu iskaznicu i putnu ispravu.

Osobama iz stavka 1. ovoga članka može se izdati putni list za stranca sukladno odredbama Zakona o strancima.

Privremeno zadržavanje stranih isprava

Članak 77.

Ministarstvo može zadržati putnu ili drugu identifikacijsku ispravu tražitelja azila ako to zahtijevaju razlozi zaštite nacionalne sigurnosti ili pravnog poretka Republike Hrvatske, do okončanja postupka.

O privremenom zadržavanju isprava iz stavka 1. ovoga članka izdaje se potvrda.

Osobna iskaznica za azilanta

Članak 79.

Osobna iskaznica za azilanta se izdaje azilantu na vrijeme od 5 godina. Zahtjev za izdavanje iskaznice iz stavka 1. ovoga članka podnosi azilant stariji od 16 godina života, a za azilanta mlađeg od 16 godina zahtjev podnosi zakonski zastupnik.

Putna isprava za azilanta i stranca pod supsidijarnom zaštitom

Članak 80.

Putna isprava za azilanta izdaje se na vrijeme od pet godina, u obliku propisanom Aneksom Konvencije iz 1951.

Zahtjev za izdavanje putne isprave za maloljetnog azilanta te azilanta djelomično ili potpuno lišenog poslovne sposobnosti podnosi zakonski zastupnik.

Strancu pod supsidijarnom zaštitom, u slučaju humanitarnih razloga, može se izdati putna isprava za stranca sukladno odredbama Zakona o strancima.

Iskaznica stranca pod supsidijarnom zaštitom

Članak 81.

Iskaznica stranca pod supsidijarnom zaštitom izdaje se na vrijeme od tri godine.

Pravo na rad

Članak 90.

Stranac pod privremenom zaštitom može raditi u Republici Hrvatskoj bez radne ili poslovne dozvole.

Stranac pod privremenom zaštitom ostvaruje pravo na obrazovanje odraslih vezano uz zaposlenje, stručno usavršavanje i stjecanje praktičnog radnog iskustva.

Zdravstvena zaštita

Članak 91.

Zdravstvena zaštita stranca pod privremenom zaštitom uključuje hitnu medicinsku pomoć i prijeko potrebno liječenje bolesti, a za ranjive skupine odgovarajuću medicinsku i drugu pomoć.

Glava VIII.
KAZNENE ODREDBE

Članak 106.

Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 do 3.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj tražitelj azila ako:

- učestalo krši odredbe Kućnog reda Prihvatišta (članak 37. stavak 1. podstavak 2.),
- u propisanom roku ne javi promjenu adrese Ministarstvu (članak 37. stavak 1. podstavak 5.),
- se ne pridržava uputa i mjera Ministarstva o ograničenju slobode kretanja (članak 37. stavak 1. podstavak 6.),
- pokuša napustiti Republiku Hrvatsku za vrijeme trajanja postupka ili se nakon napuštanja ponovo vrati odnosno bude vraćen (članak 37. stavak 1. podstavak 8.).

Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka, tražitelju azila može se izreći zaštitna mjera protjerivanja samostalno ili uz novčanu kaznu.

Zaštitna mjera iz stavka 2. ovoga članka izvršit će se po okončanju postupka azila.

1. Naziv prijedloga propisa (na hrvatskom i engleskom jeziku)

Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o azilu, s Konačnim prijedlogom zakona

Proposal of the Act on Amendments to the Asylum Act, with Final Proposal Act

2. Stručni nositelj izrade prijedloga propisa

Ministarstvo unutarnjih poslova

3. Veza s Programom Vlade Republike Hrvatske za preuzimanje i provedbu pravne stečevine Europske unije

Predviđeno Programom Vlade Republike Hrvatske za preuzimanje i provedbu pravne stečevine Europske unije 2013. u poglavlju 3.24 Pravda, sloboda i sigurnost, 3.24.1 Azil

4. Usklađenost prijedloga propisa s pravnom stečevinom Europske unije

a) Odredbe primarnih izvora prava Europske unije (na hrvatskom i engleskom jeziku)

Ugovor o Europskoj uniji, Glava I. – Zajedničke odredbe, članak 2.

TEU, Title I – Common provisions, Article 2

Ugovor o funkcioniranju Europske unije, Dio prvi - Načela, Glava I. – Kategorije i područja nadležnosti Unije članak 4. stavak 2. točka (j)

TFEU, Part I - Principles, Title I – Categories and areas of Union competence, Article 4. para. 2. point (j)

Ugovor o funkcioniranju Europske unije, Dio treći – Politike i unutarnje djelovanje Unije, Glava V – Područje slobode, pravde i sigurnosti, članci 67.-73., 78.-80.

TFEU, Part III – Policies and internal actions, Title V – Area of freedom, security and justice, Article 67-73, 78-80.

Usklađeno.

b) Odredbe sekundarnih izvora prava Europske unije (na hrvatskom i engleskom jeziku)

Direktiva Vijeća 2005/85/EZ od 1. prosinca 2005. o minimalnim normama koje se odnose na postupke priznavanja i ukidanja statusa izbjeglica u državama članicama (*SL L 326, 13.12.2005.*)

Council Directive 2005/85/EC of 1 December 2005 on minimum standards on procedures in Member States for granting and withdrawing refugee status (OJ L 326, 13.12.2005)

32005L0085

Direktiva 2011/95/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o standardima za kvalifikaciju državljana trećih zemalja ili osoba bez državljanstva za ostvarivanje međunarodne zaštite, za jedinstveni status izbjeglica ili osoba koje ispunjavaju uvjete za supsidijarnu zaštitu te za sadržaj odobrene zaštite (SL L 337, 20.12.2011.)

Directive 2011/95/EU of the European Parliament and of the Council of 13 December 2011 on standards for the qualification of third-country nationals or stateless persons as beneficiaries of international protection, for a uniform status for refugees or for persons eligible for subsidiary protection, and for the content of the protection granted (OJ L 337, 20.12.2011)
32011L0095

Uredba Vijeća (EZ) br. 2725/2000 od 11. prosinca 2000. o osnivanju sustava „Eurodac“ za usporedbu otisaka prstiju za učinkovitu primjenu Dublinske konvencije (SL L 316, 15.12.2000.)

Council Regulation (EC) No 2725/2000 of 11 December 2000 concerning the establishment of 'Eurodac' for the comparison of fingerprints for the effective application of the Dublin Convention (OJ L 316, 15.12.2000)
32000R2725

Uredba Vijeća (EZ) br. 343/2003 od 18. veljače 2003. o uvođenju kriterija i mehanizama za utvrđivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za azil koji državljanin treće zemlje podnosi u jednoj od država članica (SL L 50, 25.02.2003.)

Council Regulation (EC) No 343/2003 of 18 February 2003 establishing the criteria and mechanisms for determining the Member State responsible for examining an asylum application lodged in one of the Member States by a third-country national (OJ L 50, 25.02.2003)
32003R0343

Uredba Vijeća (EZ) br. 1560/2003 od 2. rujna 2003. o utvrđivanju detaljnih pravila za primjenu Uredbe (EZ) br. 343/2003 o uvođenju kriterija i mehanizama za utvrđivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za azil koji državljanin treće zemlje podnosi u jednoj od država članica (SL L 222 od 5.9.2003. godine);

Commission Regulation (EC) No 1560/2003 of 2 September 2003 laying down detailed rules for the application of Council Regulation (EC) No 343/2003 establishing the criteria and mechanisms for determining the Member State responsible for examining an asylum application lodged in one of the Member States by a third-country national (OJ L 222, 5.9.2003)
32003R1560

Uredba Europskog parlamenta i Vijeća (EU) br. 604/2013 od 26. lipnja 2013. o uvođenju kriterija i mehanizama za utvrđivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva podnosi u jednoj državi članici (SL L 180, 29.06.2013.)

*Regulation (EU) No 604/2013 of the European Parliament and of the Council of 26 June 2013 establishing the criteria and mechanisms for determining the Member State responsible for examining an application for international protection lodged in one of the Member States by a third-country national or a stateless person (recast)(OJ L 180 29.06.2013)
32013R0604*

c) Jesu li odredbe sekundarnih izvora prava Europske unije u potpunosti prenesene u prijedlog propisa (obrazloženje)?

Da.

d) Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti prijedloga propisa s pravnom stečevinom Europske unije

IV. kvartal 2013. godine

e) Ostali izvori prava Europske unije (na hrvatskom i engleskom jeziku)

-

5. Tehnička pomoć korištena u izradi prijedloga propisa

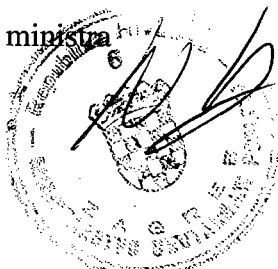
-

6. Prilog: tablice usporednih prikaza za propise kojima se prenose odredbe sekundarnih izvora prava Europske unije u zakonodavstvo Republike Hrvatske

Potpis koordinatora za Europsku uniju stručnog nositelja izrade prijedloga propisa, datum i pečat

Nebojša Kirigin, pomoćnik ministra

Zagreb, 4.10. 2013.



Potpis zamjenika ministrice vanjskih i europskih poslova, datum i pečat

Joško Klisović, zamjenik ministrice

Zagreb, _____ 2013.

Obrazac izvješća o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću

OBRAZAC IZVJEŠĆA O PROVEDENOM SAVJETOVANJU SA ZAINTERESIRANOM JAVNOŠĆU		
Naslov dokumenta	Izvešće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću o Nacrtu prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o azilu	
Stvaratelj dokumenta, tijelo koje provodi savjetovanje	Ministarstvo unutarnjih poslova	
Svrha dokumenta	Izveščivanje o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću o Nacrtu prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o azilu	
Datum dokumenta	rujan 2013.	
Verzija dokumenta	I.	
Vrsta dokumenta	Izvešće	
Naziv nacrta zakona, drugog propisa ili akta	Nacrt prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o azilu	
Jedinstvena oznaka iz Plana donošenja zakona, drugih propisa i akata objavljenog na internetskim stranicama Vlade	-	
Naziv tijela nadležnog za izradu nacrta	Ministarstvo unutarnjih poslova	
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti bili uključeni u postupak izrade odnosno u rad stručne radne skupine za izradu nacrta?	Radna skupina za pripremu i izradu Nacrta prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o azilu nije bila utemeljena.	
Je li nacrt bio objavljen na internetskim stranicama ili na drugi odgovarajući način? Ako jest, kada je nacrt objavljen, na kojoj internetskoj stranici i koliko je vremena ostavljeno za savjetovanje? Ako nije, zašto?	Ne	Internetska stranice Vlade
	Da	Internetska stranica Ministarstva unutarnjih poslova www.mup.hr
	Ne	Neke druge internetske stranice
	Internetsko savjetovanje sa zainteresiranom javnošću trajalo je u razdoblju od 16.09.2013. do 16.10.2013. godine.	
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti dostavili svoja očitovanja?	Tijekom internetske rasprave očitovanja na Nacrt prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o azilu dostavio je 1 dionik (1 pojedinac).	
Razlozi neprihvatanja pojedinih primjedbi zainteresirane javnosti na određene odredbe nacrta	Objedinjene primjedbe/prijedlozi dionika na Nacrt prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o azilu te obrazloženja predlagatelja o prihvaćanju/neprihvatanju istih, nalazi se u dokumentu pod nazivom Savjetovanje sa zainteresiranom javnošću koji je objavljen na web stranici Ministarstva unutarnjih poslova.	

Troškovi provedenog savjetovanja

Provedba javnog savjetovanja nije iziskivala dodatne
financijske troškove.



SAVJETOVANJE SA ZAINTERESIRANOM JAVNOŠĆU

Ministarstvo unutarnjih poslova objavljuje objedinjene primjedbe zaprimljene od strane predstavnika zainteresirane javnosti koji su dostavili primjedbe na Nacrt prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o azilu putem održanog internetskog javnog savjetovanja provedenog u razdoblju od 16. rujna do 16. listopada 2013. godine, te očitovanja o prihvaćanja/neprihvaćanju istih.

Red. broj	Naziv dionika (pojedinaac, organizacija, institucija)	Članak na koji se odnosi primjedba/prijedlog	Tekst primjedbe/prijedloga	Razlog prihvaćanja/neprihvaćanja primjedbe ili prijedloga
1.	Ivica Stupčić	Članak 34.	<p>Predloženim člankom 34. predlaže se samo nebitna nominalna izmjena iz riječi u brojkama:</p> <p>U članku 67. stavku 1. podstavku 2. riječi: „rok od dvadeset osam dana“ zamjenjuju se riječima: „rok od 28 dana“.</p> <p>Međutim, upravo čl. 67 je vrlo problematičan i osim takve nebitne izmjene trebalo bi ga izmijeniti na bitno drugačiji način. Naime, taj članak daje zabranu policijskim službenicima na graničnom prijelazu da ni jednog stranca koji izrazi namjeru za azilom ne mogu vratiti u sigurnu drugu ili treću zemlju. Nije poznato da</p>	<p>Prijedlog se ne može prihvatiti:</p> <p>Predložene izmjene članka 67. stavka 1. podstavka 2. Zakona o azilu su brisane iz Prijedloga Zakona o izmjenama Zakona o azilu, obzirom da je Ured za zakonodavstvo u svom mišljenju naveo da jezične korekcije teksta Zakona, primjerice zamjena riječi „tri“ brojkom 3, nepotrebno opterećuju tekst te da ih je potrebno izostaviti, stoga je predložena izmjena brisana iz Prijedloga Zakona.</p> <p>Važeća odredba članka 67. Zakona o azilu je u potpunosti usklađena s pravnom stečevinom Europske unije, odnosno člankom 35. Direktive Vijeća 2005/85/EZ od 1. prosinca</p>

	<p>i jedna druga država svijeta postupa na takav način. Naime, i prema našem Zakonu o strancima pa i Zakonu o azilu, ali i prema međunarodnoj Konvenciji o zaštiti izbjeglica, zabrana vraćanja odnosi se samo u države koje nisu sigurne, a ne i za države koje su sigurne.</p> <p>Štoviše, potpuno čudna odredba st. 1, a posebno st. 2 zapravo omogućava svakom strancu, ma kakvi razlozi za odbijanje njegovog ulaska bili utvrđeni, da uđe u državu na sasvim „legalan“ način iako, ponavljam, mogu biti ispunjeni svi razlozi odnosno uvjeti za odbijanje ulaska u RH-a</p>	<p>2005. o minimalnim normama koje se odnose na postupke priznavanja i ukidanja statusa izbjeglica u državama članicama (Službeni list Europske unije L 326, 13.12.2005.).</p> <p>Navedenim člankom je propisan izuzetak uskraćivanja prava na ulazak u Republiku Hrvatsku stranca koji izrazi namjeru za podnošenjem zahtjeva za azil.</p> <p>Pravna stečevina Europske unije na području azila, kao i Zakon o azilu („Narodne novine“, broj 79/07 i 88/10) ne dopušta vraćanje stranca u njegovu zemlju podrijetla ili treću zemlju, prije preispitivanja uvjeta za odobrenje međunarodne zaštite. Postupak utvrđivanja uvjeta za odobrenje međunarodne zaštite, unutar Ministarstva unutarnjih poslova, provodi Uprava za upravne i inspekcijske poslove, i dok nije donesena odluka po zahtjevu za azil, stranca nije moguće vratiti u treću zemlju ili zemlju podrijetla. Pravilo u postupanju sa strancem koji izrazi namjeru za podnošenjem zahtjeva za azil na graničnom prijelazu je da mu se mora dopustiti ulazak na teritorij Republike Hrvatske, osim u slučaju iz članka 67. Zakona o azilu, kada se stranc može zadržati na graničnom prijelazu ako su ispunjeni uvjeti iz navedenog članka (na graničnom prijelazu, odnosno tranzitnom prostoru strancu je osiguran adekvatan smještaj i prehrana, boravak stranca u tranzitnom prostoru ne prelazi rok od 28 dana od dana podnošenja zahtjeva za azil i zahtjev je očito neutemeljen ili se može riješiti u ubrzanom postupku).</p>
--	---	--